SAYISI 5 KURUŞ

SON TELGRAF

PAZARTESİ 25 2nci TEŞRİN 1940

SAYI : 1336 Telefon: Basmuharrir: 20827 — İdare Müdürü: 23300 İstanbul Nurıosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

YIL: 4

Yeni hâdiselere doğru

Almanya yeni nizam perdesi altında hem kendisine ilhaklar, hem de döğüşe süreceği kuvvetler hazırlıyor. Balkanlarda ve cenubu şarki Avrupasında büyük fırtına en çok ilkbaharda kopacaktır. Fakat Yugoslavya daha önce muhasamaya sürüklenebilir...

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Birdenbire en engin zulmete uğrayan ve yine birdenbire en yumuşak, fırtınasız ve sakin bir görünüş arzeden siyaset cilvelerine artık o kadar alıştık ki, bütün bu değişiklikler asılda ve hedefte hiçbir tegayyür ifade etmemekle beraber bir piyesin temsili esnasında seyirci üzerinde sahne sahne vukua gelen tehassüsleri husule getirmekten de uzak kalmıyor.

Dünkü zulmetli, nerede ve nasıl yıldıyacağı belli olmıyan şüpheli ve tereddütlü havadan sonra bu sahaya kadar durulan havadisler gözlerimizin önüne şu sahneleri getiriyor:

1— Fon Papen kendisine atfedilen beyanatı tekzip ediyor.

2— Sofya, Türk ve Yunan hudutlarında askerî tahşidatı yapıldığını tekzip, hattâ terhisten bahsediyor.

3— Sovyet Rusya Macaristanın üçler ittifakına girmesinde muvafakati bulunduğunu tekzip ediyor.

Bu tekziplerden başka da şunlar var:

1— Romanya, Slovakya da üçler ittifakına girmişlerdir.

2— Sovyet Rusya Berlindeki büyük elçisini azletmiştir.

3— Yugoslavya matbuatı Bulgaristanın Makedonya hakkındaki hulyakâr arzularına şiddetle hücuma başlamıştır.

4— Bulgar Başvekil ve Hariciye Nazırının Berline gitmeleri tekarrüz etmiştir.

5— İtalyan ordusu Arnavutlukta yeni yeni hezimetler kaydeylemiştir.

6— Almanyadan dönen Rumen Hariciye Nazırı Romanya için eski manada bir Balkan antantı kalmadığını beyan etmiş ve millî menfaatleri icap ettirdiği vakit Romanyanın harbedeceğini söylemiştir.

Balkanlar ve cenubu şarkî Avrupasını yakından alâkadar eden bu hâdiseler karşısında havadislerin şekil ve mahiyetine bakıp da onların yoluna girdiği ve dirlik düzenliğin avdet ettiği zehabına kapılmak hatanın en büyüğü olur. Bizim şahsî görüş ve kanaatimize göre mihverin asli tasavvur ve tayesinde hiçbir değişiklik ve tadil yoktur. Yalnız blöf, tehdit ve şantajın istenilen tesir ve beklenilen neticeleri vermediği son defa ile bir kere daha anlaşılmış ve tekrar yumuşatmak ve uyuşturmak yoluna sapılmıştır. Esasen mihverin bugüne kadar bütün tedbirlerine üç unsur hâkim olmuştur:

A— Yumuşatarak ve uyutarak oylamak

B— Tehdit, tazyik, şantaj, blöf gibi bütün hareketleri bir araya getirerek şaşırtmak ve âmiyane tedbiri ile «gürültüye getirerek» oylamak

C— Her iki tedbirde de muvaffak olunamadığı takdirde en son çare olarak silâhlı taarruza kalkmak..

Birinciye misal Danimarka, Hollanda, Çekoslovakya, Avusturya, Arnavutluk; ikinciye misal Romanya; üçüncüye misal Fransa, Polonya, Yunanistandır.

Şimdi Almanya orta Avrupa ve Balkanlarda birinci ve ikinci tedbirlerin denemesini yapmıştır. İtalya da Yunanistana karşı her üç tedbiri bir arada denemiştir. İtalyanın icap eden mukabeleyi görmüşsün Arnavutluğa bir gün «İtalyan Akdeniz imparatorluğu hulyaları» işte burada kendisine mezarını kazmıştır diye bir taş dikilecektir. Almanyaya gelince, Almanya birinci ve ikinci tasnifteki tedbirlerle iktifa eylemiştir. Üçüncü tedbire müracaat etmek üzere hazırlanmaktadır. Şimdilik Macaristanı, Romanyayı, Slovakyayı yeni nizamın ve üçler ittifakının içine almıştır. Bulgaristanı da avucu içine almak ve diğer müttefiklerin kafilesine katmak tedbirlerinin içindedir. Diğer sahalardaki bu tedbirlerle muvaffak olma-

(Devamı 3 üncü sahifede)

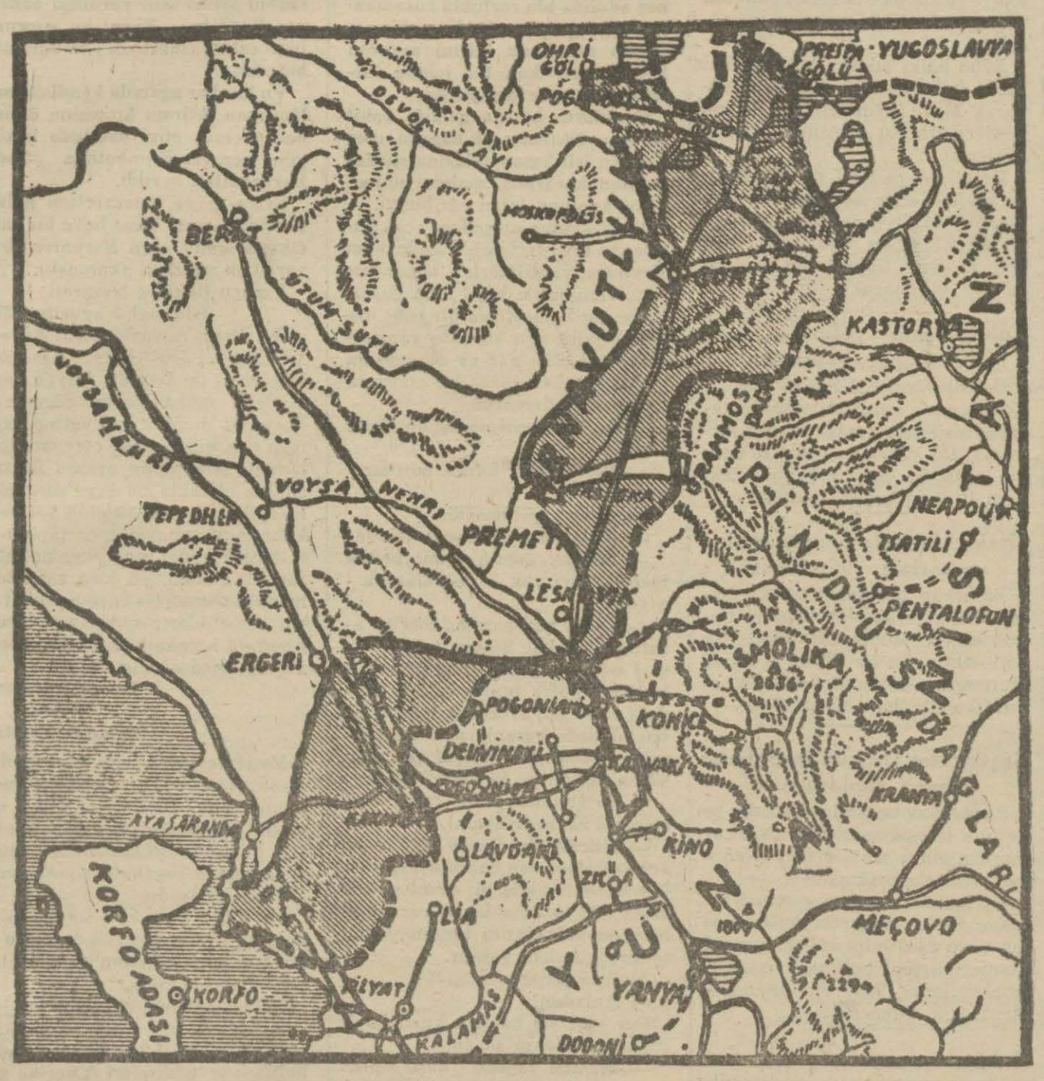

Arnavutluk topraklarında son Yunan ileri harekâtını gösterir harita

Ingiliz hava Başkumandanı Yunanistanda

Harp harekâtının umumî cereyanı tetkik edildi

Kumandan ilk hatlar üzerinde bir teftiş yaptı

Atina 25 (A.A.) — BBC: Orta şarktaki İngiliz hava kuvvetlerinin başkumandanı hava mareşali Sir Arthur Longmore hali hazırda Yunanistanda bulunmaktadır.

Maresal Yunan cephesinin ilk hatlarına kadar giderek tayyare bölüklerini teftiş etmiştir. Sir Arthur Longmore İngiliz hava kuvvetlerinin Yunanıstanda üslerine vâsıl olur olmaz derhal harekete geçip kısa bir zamanda muvaffakiyetler elde etmiş olduğunu söylemiştir.

Sir A. Longmore Kral George tarafından kabul edilmıştir. Bundan başka Başvekil General Metaksas, Yunan kuvvetlerinin başkumandanı General Papagos ve Yunanistandaki İngiliz hava kuvvetlerinin kumandanı ile de görüşmüştür. Bu görüşmeler esnasında harekâtın umumî cereyanı gözden geçirilmiştir.

ASKER GÖZİLE CEPHELER

35 kilometreden fazla derinlik

Son Yunan resmî tebliği, şimal cephesinde, Yunan kuvvetleri Arnavutluk hududundan 35 kilometre ileriye varmışlardır. İki gün evvel, Yunan ilerleyişi 8 kilometre idi. Bundan anlaşılıyor ki, Yunanlılar fevkalâde sür'atle ilerliyor ve düşman da, hakikaten fevkalâde sürâtle kaçıyor. Göricenin şimali garbisinde bulunan Moskopolis şehri de Yunanlılar tarafından zaptedilmiştir. Bu mühim bir muvaffakiyettir. Göricenin 30 kilometre şimalinde bulunan Pogradetz şehri de zaptedilmiştir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Yunanlılar iki şehir daha aldı

1500 esir, bir çok top ve malzeme ele geçirildi

Yunan kıt'aları İlbasana doğru süratle ilerliyor

Kaçan İtalyan kıtaları muvaffakiyetle bombardıman ediliyor

Atina: 25 (A.A.) — B. B. C. Yunan ileri cüzü tamları dün öğleden sonra Ohrida gölünün kenarında ve Görice'nin 30 kilometre kadar şimalinde bulunan Pogradetz şehrine girmişler. Yunanlılar Elbasana doğru ilerlemektedirler.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Yunan - İtalyan harbine ait diğer telgraflar 3 üncü sahifemizdedir.

KISACA

Çabalama kaptan...

İtalyan ordusu ile Faşit rüesa arasında ihtilâf çıkmış. Faşistler:

— Yürü, Atinaya yürü, Matabana yürü.. yürü, durmadan yürü.. Diye çığlık üstüne çığlık kopardıkça, İtalyan ordusu geriye basıyor ve:

— Biz burada harp edemeyiz... Diyormuş. Bizim mahut arkadaşa Londranın teyit ettiği bu haberi söyledim de:

— Eğer «ordu çabalama kaptan ben gidemem» demeye başladı ise Arnavutluğun terki yakındır...

Dedi. **

Pariste Ingiltere lehine yeni nümayişler oldu

Bir sinemada halk İngiliz askerlerini alkışladı

Seyirciler bir İngiliz marşını ayakta söyledi

Bombaların infilâkı halk tarafından şiddetle alkışlandı

Londra 25 (A.A.)— Hür Fransız ajansının bildirdiğine göre, cenubî Afrika gazetelerinden bir çoğunun Fransadaki muhabiri bulunan Bavan Koucher, yaptığı bir röportajda, Pariste cereyan eden İngiliz lehdarı nümayişleri naklettmektedir.

Almanlar tarafından İngiliz tavyarelerinin «barbarca usulleri diye tavsif edilerek» Chaps Elysees de bir sinemada Berlinin İngiliz hava kuvvetleri tarafından bombardmanı filmi gösterilmiştir. Halk her bombanın infilâkını hararetle alkışlamıştır.

Ayni sinemada «Tipperary» şarkısını söyliyerek yürüyen İngiliz askerlerini gösteren diğer film irae edilmiştir. Seyirciler ayağa kalkarak avni havayı tekrar etmiş ve ıslıkla tempo tutmuştur. Bu hava geçen umumî harpte İngiliz ordularının an'anevî şarkısı olmuştu.

Metaksas'ın nutku tehlikeli imiş!

Berlin 25 (A.A.)— B. B. C.

Alman hariciye nezaretinin naşiri efkârı olan «Duyçe Diplomatik und Politik Correspandenz» gazetesi, General Metaksasın son nutkunu tahlil ederek ezcümle şunları yazmıştır:

Yunanistanın diğer küçük Balkan devletleri için mücadele ettiğine dair Metaksasın iddiası son derece cür'etkâr ve tehlikeli bir iddiadır.

Örfî idare kumandanı bu sabah geldi

Kumandan bir beyanname neşretti

Sonra da, Vilâyete gelerek alâkadarlarla bazı görüşmeler yaptı

İdarei örfiye Komutanı Korgeneral Ali Riza Artunkal bu sabah saat 8,50 de Haydarpaşaya muvasalat eden ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Komutan istasyonda İstanbul Komutanı İshak Avni, İstanbul askeri mıntaka Komutanı General Kemal Koçer, Merkez Komutanı Yaşar, Parti idare heyeti reisi Reşat Mimaroğlu, Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, Emniyet müdürü Muzaffer Akalın, İstanbul jandarma komutanı ile diğer bazı askerî ve mülkî erkân tarafından karşılanmıştır.

Komutan istikbaline gelenlerle görüşmüş ve bilâhare yanında İstanbul Komutanı, askerî mıntaka komutanı, merkez kumandanı, İstanbul jandarma komutanı, Parti

(Devamı 3 üncü sahifede)

Örfi İdare Kumandanı bu sabah Haydarpaşada karşılanırken..

Örfi İdare Kumandanı Korgeneral Ali Riza Artunkal

KUMANDANIN BEYANNAMESİ

İstanbul. 25 (A.A.) —İdarei Örfiye Komutanı Kor General A. R. Artunkal, aşağıdaki beyannameyi neşretmişlerdir.

İstanbul, Kırklareli, Tekirdağı, Çanakkale, Kocaeli Edine Vilâyetleri muhterem halkına

Sayın vatandaşlarım,

Hükûmetin gördüğü lüzum üzerine Vilâyetlerimiz dahilinde ilân edilmiş olan örfî İdare komutanlığına tayin olundum, ve karargâhım olan İstanbula gelerek işe başladım.

Kanundaki vazife ve salâhiyetlerim malûmunuzdur. Vazifelerimi yaparken bu mıntakalardaki vatandaşlarımın bana her türlü yardımı yapacaklarından eminim. Salâhiyetlerimi de göreceğim icaplara ve lüzumlara göre kullanacağım.

Hepinizi saygı ve sevgi ile selâmlarım.

İdarei Örfiye Komutanı
Korgeneral
A. R. ARTUNKAL

Millî Şef at yarışlarında

Ankara 25 (Telefonla) — Millî Şef İsmet İnönü dün şehrimizde yapılan at yarışlarını şereflendirmişlerdir.

Edirnenin kurtuluş bayramı

Bugün kahraman Edirnemizin kurtuluşunun yıldönümüdür. Bu mutlu gün tarihi hudut şehrimizde büyük merasimle kutlanmaktadır. Edirne meb'usları ve şehrimizdeki bazı Edirneliler bu münasebetle dün Edirneye gitmişlerdir.

Merasimde Selimiye Camiinin minareleri arasına şanlı bayrağımız çekilip nutuklar söylenecek, aziz şehitlerimizin hatıraları anılacaktır. Müteakıben de Atatürk anıtına gidilerek çelenk konacaktır. Bu merasimi şanlı askerlerimizin büyük bir geçit resmi takip edecektir.

Gandi tevkif edildi

Luckno 25 (A.A.)— Müttehit eyaletler kongresi eski reisi Gandi Hindistanın müdafaası hakkındaki kanuna istinaden tevkif edilmiştir.

ÇERÇEVE

Milletin harbi

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Türkiye harbe girerse bu savaş milletin harbi olacaktır.

İçtimaî bakımdan harp mevzuunda bizim için belirtilecek en canlı teşhis çizgisi, bence bu...

Türkiye harbe girerse bu savaş milletin harbi olacaktır; hükûmetin veya fırkanın değil..

Her harp milletin savaşı olmakla beraber, milletin sun'î vesilelerle arkasından itildiği veya kendi kendisini ileriye attığı şartları ayırt edebilmekte hüner...

Osmanlı imparatorluğunun hezimetler devresinden, son hezimet noktası 1914 cihan harbine kadar hiçbir savaş Türk milletinin harbi değildi.

Millet harbinin şartları:

Harbi körükliyen sebebi milletin duyması, içtimaî ve ruhî köklerine sindirmesi, derin bir millî haz veya elem şeklinde yaşaması; ya zarurî bir büyüme ihtiyacı, yahut mutlak bir kaybolmama iradesile ruhunda temsil etmesi...

Millet bu şartlar altında harbeder; bu şartların yapma çiçek gibi taklidi anlarında da yalnız hükûmet, fırka ve zümre savaşır.

Almanyanın yaptığı, maddî kuvvet ve ilk zafer neş'esine dayanan yarım ve uydurma bir millet harbidir; Fransızlar millet harbinin vecdine iman ve liyakat ifade edememiştir; İngilizler müd[illegible] nin içindedir; İtalyanlar bu kıymetten uzak; ve Yunanlılar bu kıymete bitişiktir.

Millet harbinin tam manasile teşekkül edebilmesi, milletin bütün mevcudile şahlanacak ruhî kıvama ulaşması için, işbaşındakilerin, müdafaa ettikleri sebebe milleti iman ettirebilmesi lâzım...

Bu da, maceradan çekinmek, millî menfaat ve hayat iradesini ruhunda ve kafasında billûrlaştırmak, millî nabzı derinden derine yoklamak işi...

Kütle bütün temayüllerimizin aynası olduğu gibi, biz de bütün temayüllerimizle kütlenin aynası olmalıyız. Millet; herhangi bir akıl, mantık, hesap, şeref, tarih ve hak mevzuunda idarecilerini doğru yolda görür görmez davayı benimser; ve fert fert öz davası haline getirir.

İstiklâl harbinde bu böyleydi; ve zaten böyle olmıya mecburdu.

Fakat bu defa, millî temayülü en parlak mikyasta temsil bahtiyarlığını yaşıyan Ulusbaşı; sonsuz teennisi, kılı kırk yaran hesabı, her türlü maceradan çekinişi, tek damla Türk kanını esirgeyişi; buna rağmen bilhassa alkışlanması lâzım gelen mutlak istiklâl, şeref, hayat ve taarruz iradesile, davayı Türk milletinin kalbine kadar sindirmiştir.

Millet, vahşet Avrupasının göbeğinden kopan süflî ihtirasın manasını; anasına, babasına, kızına, karısına, malına ve imanına sarih bir tecavüz edası şeklinde duymaktadır.

Bunu duyan milletten; bunu duyan Türk milletinden korkı

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

GÖRÜNÜR,

SANA NE?.

Sofyada çıkan Mir gazetesinin bir muharriri bir makalesinde şöyle bir lâf etmiş: «Edirne bizim topraklardan ne kadar yakın görünüyor.»

Görünür. A, çelebi!. Her gördüğüne seninböyle ağzın sulanır, kendine mi çekersin?.

HERYER

KARANLIK

Geceler karanlık.. Artık, bol bol «heryer karanlık, Pürnur o mevki» şarkısını söyleyebilirsiniz. Işık söndürme çok hoşuma gidiyor: Artık, bayanlar, geç vakitlere kadar, mağaza mağaza dolaşamıyacaklar, kunduracı dükkânında, terzide çene çalamıyacaklar!

FELEK'İN

GAZELİ

Arkadaşımız Buhan Felek geçenlerde, «kime ne »redifli bir gazel yazmış.. Tam, gazel atmanın sırası.. Osman Camale, bu gazeli okuyup okumadığını sordum:

«— Kime ne?..»

Cevabını verdi!...

CİĞER

HİKÂYESİ

Musolini, son meşhur nutkunda: «Yunanistanın ciğerini sökeceğiz» Demişti. Bu nutkun Fransızca metninde, cümle böyle değil, şiir şeklinde imiş:

« Yunanistanın belini kıracağız.»

Ortada kırılan ne bel var ne de sökülen ciğer.. Yalnız, İtalyan cephesinin kırıldığı meydanda!

ALLAH

SEVMEZ

Yunan Başvekili General Metaksas, radyo ile milletine yaptığı bir hitabede:

« — Allah Musoliniyi sevmez.» Diyor.

Kulların sevmediğini Allah sever mi?..

AHMET RAUF

Bir Bire

Cezasını merak ediyoruz

Beşiktaşta bir fırıncı, geçenlerde bir akşam, un yok, bahanesile ekmek çıkarmamış ve halkı ekmeksiz bırakmış. Bazı fırıncılardan çok şikâyet ederiz. Haklıyız da... Bu adam, şimdi adliyeye verilmiştir. Bu adamın nasıl bir ceza göreceğini cidden merak ediyorum. Ekmek gibi çok nazik bir mevzuu keyfine ve menfaatlerine âlet eden adamın cezası çok ağır olmalı!.

BURHAN CEVAT

Tramvay seferleri

Tenha anlarda seferlerin tahdidile yılda 3 milyon kilometre tasarruf edilecek

Tramvay idaresi; yolcuların az olduğu saatlerde seferde az araba bırakılıp diğerlerinin muvakkaten depoya çekilmesini usul ittihaz etmiştir.

Boş veya az yolculu tramvayları işletmektense bu usul sayesinde yılda 3 milyon kilometre bir tasarruf temin edebileceği anlaşılmıştır. Arabaların eskimesi de bir yandan bu sayede kısmen önlenmiş olacaktır.

908 Şoför cezalandırıldı

Son iki ay içinde seyrüsefer talimatlarına ve belediye ahkâmına riyetsizliklerinden dolayı şehrimizde cezalandırılan şoförlerin sayısı 908 i bulmuştur. Diğer taraftan ayni müddet içinde şehrimizde yakalanan dilencilerin yekûnu da 92 ye baliğ olmuştur.

Gece tramvayları

Işıkların karartılması ve maskelenmesi nizamnamesinin tatbikine geçilmesinden sonra yolcuların saat 16,30 ile 18 arasında çoğaldığı görülerek tramvay idaresince ona göre tedbirler alınmıştır.

Eskiden saat 17 - 19 arasında fazlalaştırılan araba sayısı şimdi yukarıdaki saatlerde arttırılmakta fakat yine ihtiyacı tamamile karşılayamamaktadır. Geceleri yolcu az olduğundan gece seferleri de azaltılmıştır. Bu sebeple Kadıköyünden saat 24,03 de Modaya ve 24,05 de Üsküdara hareket eden seferleri de Üsküdar tramvay idaresi kaldırmıştır.

Son bir hafta içinde şehrimizde yapılan ihracat

Son hafta içinde şehrimizden yapılan ihracatın en mühim kısmını tütün ve balık teşkil etmiştir. Bu meyanda Almanyaya bir haftada takas suretile 1 milyon liralık yanık tütün ihrac olunmuştur. Balık ihracatı da daha ziyade Bulgarsitan ve Yunanistana yapılmıştır.

Yine bu hafta İsveç, Macaristan, Romanya, Çekoslovakya ve Yugoslavyaya zeytin, zeytinyağı, susam, küsbe, keten tohumu ve yağlı diğer bazı tohumlar ihraç olunmuştur.

Açık iş ve memuriyetler

Posta, telgraf ve telefon idaersi muhtelif mektep mezunlarından kız ve erkek memurlar almak için yeni müsabaka imtihanları açmağı kararlaştırmıştır.

Yüksek mektep mezunları; müfettiş merkez müdür muavini ve merkez müdürü olarak alınacaklardır. Bunlara 30 ar lira asli maaş verilecektir. Müracaat kânunuevvelin 10 uncu günü akşamına kadardır. İmtihan 16 kânunuevvel pazartesi günü sabah saat 9 dadır.

Lise mezunlarına ise 20 lira asli maaş veyahut da 75 lira aylık ücret verilecektir. Müracaat müddeti 14 kânunuevvele kadardır. İmtihan ayın 19 uncu perşembe günü saat 9 dadır.

Orta mektep mezunlarına 15 lira asli maaş veyahut da 60 lira aylık ücret verilecektir.

Kânunuevvelin 20 inci günü akşamına kadar müracaat olunmalıdır. İmtihan ayni ayın 23 ünde sabah saat 9 dadır. Her üç sınıf için de taliplerin 30 yaşını geçmemiş olmaları icabetmektedir. Müracaatlar her vilâyetteki posta başmüdürlüklerine, yapılacak imtihanlar da bu başmüdürlüklerde olacaktır.

HALK Filozofu

Emri yevmî

Yunan Başkumandanı General Papagos günlük emrinde şunu söyledi:

«— Düşmanı denize atmız.»

Kahraman Yunan kıt'aları, kartallar gibi uçarak ilerliyor. O kadar sür'atle ilerliyor ki, bir ajans telgrafında bildirildiği gibi, çok ilerlemiş bazı müfrezelerin iaşesini arkalarından yetiştirmek hayli müşkül bir iş oluyor.

Yunan ordusu formunu bulmuş, hızını almış, sinirlerini yok etmiş, «ya harru, ya merru!» demiştir.

İş, bu kıvama gelebilmekte idi. Bundan sonrası kolaydır. Artık, ileri Yunan müfrezelerine her emri ulaştırabilirsiniz; fakat:

«— Dur! emrini dinletemezsiniz.. O, başını almış, gitmektedir.

Bu hal, bu kıvam, orduların maneviyatı dediğimiz tezahürüdür. Her nevi modern silâh, teçhizat, birlik ve kıt'a kesafeti muharebe yapmak için kâfi değildir.

Filvaki, bugünkü muharebeler motör, modern silâh ve nihayetsiz malzeme ve vasıta çarpışmasıdır amma, nihayet, bu âletleri kullanan insan bilgi, bu âletlere hâkim olan insan siniri ve iradesidir.

İçine kurt düşmüş asker, harbedemez. Cephelerden gelen haberler, İtalyanların icine kurt düstüğünü gösteriyor. Artık onlar, mütemadiyen, aksi istikamette koşacaklardır.

REŞAT FEYZİ

KÜÇÜK HABERLER

★ Nurettin isminde biri Küçükpazarda sarhoşlukla rezalet çıkarmağa kalkışmış memurlar kendisini yakalamak isteyince sustalı çakısını çekip üzerlerine hücum etmiştir. Fakat Nurettin karanlıkta çakıyı memurlara saplamak isterken yanlışlıkla kendi böğrüne saplayıp yaralanarak Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

★ Hindistandan şehrimize bir ticaret heyeti gelmiştir. Hintliler bize bilhassa ipekli kumaş satmak istemektedirler.

★ Yeşilaycıların yıllık kongresi dün Eminönü Halkevinde yapılmıştır. Reis Fahrettin Kerim Gökay içkinin mazarratını anlatmış ve propagandalara işaret ederek «Bazı kimseler, içki düşmanı aza arkadaşlara yahu, reisiniz içerken size de ne oluyor?» Demişler. Halbuki ben şahsî kontrolden değil vicdanımdan muazzep olarak bundan çekinirim» cevabını verip bu şayiaları nefretle tekzip etmiştir. Bilâhare idare heyeti seçilmiştir.

★ Tehlike ânında polislere yardım etmek üzere yetiştirilecek olan yedek polisler dün Eminönü Halkevinde derslere başlamışlardır. Bunlar 55 kişidir.

★ Üniversite Rektörü B. Cemil Bilsel konferans vermek üzere gittiği Ankaradan dün sabah şehrimize dönmüştür.

★ Trakyanın muhtelif yerlerinde yeniden 2268 göçmen evi inşa olunmuştur. Yakında Romanya ve Bulgaristandan göçmen gelmesi beklenmektedir.

★ Hariciye Vekâleti ticaret ve iktisat dairesi umum müdürü B. Bedri Tahir Şaman Ankaradan şehrimize gelmiş ve Bursaya gitmiştir.

★ Tarsusun Debağhane mahallesinden Hacı Hüseyin Öngüngün refikası Bayan Cemile bir batında ikisi kız bir erkek olmak üzere üç evlât-dünyaya getirmiştir. Yavruların her üçü de sağ ve sıhhattedirler.

★ Şehrimizdeki büyük fabrika ve imalâthanelerde çalışanlardan beden mükelleflyeti sinni dahilinde bulunanlar talimlere başlamışlardır. Eyüp mıntakasındaki fabrikaların bu kabil mükellefleri de dün sabah Otakçılar çayırında üç buçuk saat talim yapmışlardır. Fabrikalardaki 15 - 30 yaş arasındaki kadınlar da talime tâbidir.

Eyübün imarı

İskele civarında "İnönü meydanı,, namile yeni, güzel bir meydan açılacak

Eyüp vapur iskelesinin sağından Feshaneye kadar uzanan saha belediye reisliğince istimlâk edilerek burada güzel bir meydan açılacaktır.

Eyüp halkı buraya Millî Şefimiz İsmet İnönünün bir heykelini koyarak Millî Şefimizin adı ile kıymetlendirilmesi arzusunu izhar etmişlerdir.

Defterdar caddesi de güzergâhına tesadüf eden mahalde de hükûmet, belediye daireleri, Halkevi ve parti binaları yapılacaktır. Bu binalar ayni tipte ve en modern şekilde bulunacaklardır.

Çobançeşme yolunda yeni bir köprü yapılacak

Belediye reisliği Alibey köyü - Çobançesme yolunda yeni bir ahşap köprü yaptırmağı kararlaştırmıştır. Bu köprüye 13 bin lira sarf olunacak ve inşaata önümüzdeki ayın 15 inde başlanılacaktır.

Bakırköyünde yeni pamuk ambarları yapılacak

Bakırköy bez fabrikasında Sümer bank tarafından veni ve büyük kârgir pamuk ambarları inşa edilecektir. Bu işe 18 bin lira sarf olunacaktır. İnşaat önümüzdeki ayın 20 sinde ihale olunacaktır.

Başvekâlet Umumî mürakabe heyeti toplanıyor

Başvekâlet umumî mürakabe heyetinin teşrinisaninin 30 uncu cumartesi günü saat 10 da toplanması kararlaştırılmıştır.

Bu toplantıda; sermayesinin tamamı devlet tarafında verilmiş olan veya 3460 numaralı kanun hükümlerine tâbi bulunan iktısadî teşekküllerin 1939 yılı bilânçoları tetkik olunacaktır.

Doktorların umumî toplantısı

3 üncü mıntaka etıbba odası yıllık kongresinin önümüzdeki ayın 28 inci cumartesi günü saat 13,30 da yapılması kararlaştırılmıştır.

Cağaloğlundaki merkez binasında yapılacak olan bu umumî heyet ictimaına İstanbul civarındaki yerlerde bulunan doktorlarımız da istirak edeceklerdir.

★ Karadeniz mıntakasına bol miktarda tuz gönderilecektir.

POLİS VE MAHKEMELER

Sopa ile arkadaş döven sarhoş!

Tahtakalede Tamburacı hanında oturan Petürkeli Derviş ile arkadası Ali arasında sarhoşluk yüzünden bir kavga çıkmış ve Derviş orada duran bir sopavı kaptığı gibi Alivi adam akıllı dövmüştür.

Suçlu dün cürmümeshut mahkemesine verilmiş ve 3 gün hapisle 25 lira ağır para cezasına mahkûm olunmuştur.

Karanlıktan istifadeye kalkışan çocuk

Bakırköyünde mukim Baha isminde 14 yaşında bir çocuk karanlıktan istifade ederek evlerinin önünde duran bir kamyonun lâstiklerini çalarken yakalanmış ve 3 ay müddetle hapse mahkûm olunmuştur.

No: 6 — Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUSGARB ve ADALAR MUHAREBESİ

Geldik Paşam, kazan dairesi burası

Kaputu ile kılıç ve mahmuzlarını çıkarmıyan Bahriye Nazırı her adımda bin zorlukla basamakları inivor, tıpkı emekliyen bir çocuğun merdiven inişini andıran hareketlerle kan ter içinde merakını tatmine koşuyordu.

Ocakların başına geldiği vakit Bahriye Nazırının şık kaputu, merdivenin isli basamaklarına sürünmekten kararmış, mahmuzunun birisi kopmuş, kılıcı eğrilmişti.

Vasıf kaptan ateşçilere ocak kapılarını açtırdı. İçeride kıpkırmızı alevlerin vantilâtörler tarafndan rüzgârlanmasile hasıl olan gürültü ve göz kamaştıran bir ışık; maden kömürünün sür'atle yanışından hasıl olan gaz ve dumanlara karışarak gözü yoran bir manzara meydana getiriyordu.

Acık ocak kapısına bakan Nazır sordu:

— Hani, akan kazan boruları neredeler?

Vasıf Bey gülümsedi:

— Bu yanan ocakların içinde..

— Demek geminin hareketine hicbir tesiri yok ki, ocaklar yanıyor?!.

— Tesiri var paşam.. Sür'ati azaltıyor. Fakat bunun tamiri ihmal edilirse şimdilik sızan borular birdenbire tamamen içerisindeki suyu koyuvermeğe başlar ki bu takdirde kazanların değiştirilmesi, mühim bir masraf ve aylar süren bir tamir işi ortaya çıkar.

— Bu ârızanın yolda tamir edileceğini zannediyorum!.

— Küçük gemilerde ve henüz ârıza ilerlemeden kabildir (1). Fakat Barbaros gibi bir gemi ve bu ârıza gibi mühim bir tamir şekli mevzuu bahsolunca bunun yolda tamirine imkân yoktur.

Muhtar paşa:

— Anladım!.

Der gibi bir bakışla Vasıf beyi süzdükten sonra sordu:

— Hemen tamire başlasanız, yarına kadar bu iş buracıkta bitmez mi?

— Ocakların ateşini çekmek, içerisine girip çalışılacak kadar soğutmak bile yarına kadar elde edilemiyecek bir neticedir. Tamirin havuzda yapılması, geminin ondan sonra seyre çıkması lâzımdır!.

Mahmut Muhtar paşa, Vasıf beye bu inat derecesini alan itirazından cok içerlemişti.

— Peki lacağın olsun!.

Der gibi:

— Demek tamire imkân yok öyle mi?

Dive soran nazır, kendisini kazan dairesinden çıkarmağa hazırlanan süvariye yarı lâtife bir tarzda söylendi:

— Uzun süren Hamburg - İstanbul seferi seni yormuşa benziyor Vasıf bey.. Fakat bu yorgunluğu çabuk çıkarmak için dinlenebilirsin!.

Ve lûmbar ağzında kendisini selâmlıyan ihtiram kıt'asının önünden geçerek stim üzerinde bekliyen nezaret istimbotuna atladı, Barbarostan ayrıldı.

Ertesi günü, nezaretten gelen postada süvari Vasıf beye bir zarf çıkmış, bunu açan Barbaros süvarisi şu satırları okumuştu:

Umuru Bahriye Nezareti

İstanbul 7 ağustos 1327

Barbaros Süvarisi Vasıf Beye

Cemahiri Müttehidei Amerika hükûmeti ile Devleti Aliyye beynindeki münasebatın dünyanın bugünkü muğlâk vaziyetine rağmen tam mihverinde cereyanı hükûmeti seniyyenin arzusu iktizasından olmakla bu kere dirayetinize itimaden Vaşington sefareti kübrası ataşenavalliğine tayininiz bittensip iradei seniyyeye de iktiran ettiğinden, en kısa zamanda mahalli memuriyetinize hareket için hazırlıklarınızı tamamlıyarak nezarete hareketinizin iş'arı ehemmiyetle rica olunur.

Bahrive Nazırı

Mirliva

Mahmut Muhtar

Vasıf bey hiç sesini çıkarmadı.. Nazır, İzmire gitmek istemiyen, bunun için bahane icat ettiği ve taallül gösterdiği kanaatile baktığı Barbaros süvarisini en uzun deniz yolile seyahate göndererek intikam alıyordu.

Vasıf bey nezaretin sıkıştırışı ile üç gün içinde hazırlandı. İstanbuldan hareket eden bir İngiliz gemisile yola çıktı.

İtalya - Osmanlı münasebetlerinin en gergin şeklini aldığı 1327 eylûlünde Vasıf bey Vaşingtonda bulunuyor, hâdiseleri Amerika gazetelerinden takip ediyordu.

Vasıf kaptanın ne suretle Amerikaya gönderildiğini yukarıda kaydedişimizin sebebi, hayatının elli yılını mesleğine vakfeden bu Türk denizcisinin bütün Avrupa deniz inşaat tezgâhlarından başka yeni dünyanın teknik müesseselerini de gördüğünü belirtmek için değil, o zaman Amerika deniz harp mektebi zabitan kursunda geçen bir hâdisenin bizimle olan alâkasını göstermek gayesile olmuştur.

Birleşik Amerika Cumhuriyetleri hükûmetinin tekmil deniz müesseseleri Rotaylend denilen ve ismi ada olduğu halde bir yarımadacıktan ibaret bulunan mahalde toplu bir şekilde bulunmaktadır.

Amerika hükûmetinin deniz inşaat tezgâhları, deniz harp mektebi, müzesi, kursları, amirallik makamile bir kül halinde bulunan Rotaylend deniz üssünü gezmek arzusunu gösteren Vasıf kaptana amirallik muvafakat cevabı vermişti.

(Devamı var)

piştiği ve öldüğü vakidir. R. Y.

(1) Kazan borularının sık sık ve sefer esnasında da su sızdırdıkları görülür. Bunları yol halinde tamiri mümkündür. Kazancı ustası yaş bir çuvala sarılarak ateşi çekilen ocağa girer, boruya çekiçle vurur, hararete dayanılmadığı için her birkaç çekiçte dışarı çıkarak sarındığı çuvalı ıslatır. Bazı kere bu işi yapan ustanın beyni

DIŞ POLİTİKA

Hindistanın rolü

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

İngiltere imparatorluğu pek geniştir. Fakat imparatorlugun en ehemiyetli cüzü şüphesiz Hindistandır. Üç yüz elli milyona baliğ olan nüfusiyle ve nihayetsiz tabiî kaynaklariyle Hindistan, bilhassa harp içinde İngiltere'nin en büyük mesnedidir.

Hindistan'ın 1914 harbinde ne derece müessir rol oynadığı hatırlardadır. Osmanlı imparatorluğuna karşı İngilizler tarafından gönderilen orduların büyük kısmı Hindistan'dan ibaretti. Bu mücadele içinde de İngilizlerin neden bu sonsuz kaynaklardan istifade etmedikleri daima sorulan bir sualdir. Hindistan nazırı Amery Avam kamarasında söylediği bir nutukta bu suale cevap vermektedir. Amerynin beyanatından anlıyoruz ki Hindistan bu mücadelede de İngiltereye müessir yardımda bulunmaktadır. Harp çıktığı zaman Hindistan'ın yüz almış bin mevcutlu orduları vardı. Bu miktar bugün bir milyona iblağ edilmiştir. Ve daha da artırmak mümkündür. Fakat bu, asker toplamakta çekilen zorluktan ileri gelmemektedir.

Bilâkis gönüllü olarak orduya girmek istiyen yirmi beş bin Hintlinin talepleri muvakkaten reddedilmiştir. Yani asker olmak için bugünkü ihtiyaçtan çok fazla müracaatlar vaki olmaktadır. Fakat bugün modern bir ordunun talim ve terbiyesi ve bilhassa teçhizi her zamandan daha zor bir meseledir.

Hindistan nazırı, Hint ordularına ait motörlü nakil vasıtalarının beş binden otuz iki bine iblağ edildiğini bildirmiş ve gelecek sene bu miktarın bir misli daha fazlalaşacağını ilâve etmiştir.

Bu sözlerden çıkan mâna şudur ki modern harpte, insan malzemesinden ziyade teçhizat meselesi daha ehemiyetlidir. Ve ikincinin tedarikiniin birincinin tedarikinden daha zordur. Hindistan'da ordu teşkilinin sürat temposu teçhizat tedarikine bağlıdır.

Bunun böyle olması İngiltere namına olduğu kadar Hindistan halkı namına da memnuniyetle kaydedilmeğe değer bir vaziyettir. Çünkü Hindistan milletlerinin, İngiltere tarafından bugün girişilen mücadelenin aynı zamanda kendi mücadeleleri olduğunu anladıklarını isbat etmektedir. İngiltere ile Hindistan halkı arasında bir takım ihtilafların mevcut olduğuna şüphe yoktur. Fakat bu ihtilaflar Hintlilerin İngiltere'ye Almanya ile giriştiği bu hayat memat mücadelesinde yardımda bulunmalarına mâni teşkil etmemektedir.

Amery'nin nutkundan anlaşılıyor ki Hindistan'ın bu mücadele içindeki yardımı yanlız insan malzemesi teminine münhasır değildir. Hindistan, büyük mikyasta endüstrisile İngiltere'ye ve bütün imparatorluğa yardım etmektedir. Hindistan nazırının nutkundan anlıyoruz ki Hindistan kâfi miktarda çelik imâl edebilmektedir. Ve bunu şarki Afrika'ya, İran'a ve Orta - Şarka ihraç etmektedir. Hattâ İngiltere'ye büyük miktarda fosfat yetiştirmektedir.

Anlaşılıyor ki İngilizler, artık Hindistanın sınai teşkilâtlandırılmasını program olarak ele almışlardır. İngiliz sermayesinin ve İngiliz teknîğinin bnu yapmıya muktedir olduğuna şephe yoktur. Fakat bir defa başarıldıktan sonra, bunun neticesi yalnız bugünkü mücadele üzerine büyük ölçüde müessir olmakla kalmıyacak, Hindistanda şümullu bir inkilâbın başlangıcı olacak ve Asya'da Japonya'dan başka bir büyük memleketin endüstürüleşemesi, Avrupa ile Asya arasındaki münasebetler üzerine devamlı tesirler yapabilecektir.

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Gece karanlığı...

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Romeo ile jülyet karanlığı pek severlerdi. Masumane olduğu kadar da tehlikeli mülâkatları ancak gece karanlığında cereyan edebildiği için her iki gönül kurbanı geceyi ve karanlığı takdis ederlerdi. Onların yaşadığı devirde muharebe ancak karşı karşıya gelen düşmanların birbirine saldırması şeklinde kaldığı için döğüşemiyecek, eli silâh tutamıyacak olanlar harbin tesiratı haricinde kalmasa bile muharebenin savletinden dışarı bulunabiliyorlardı. Fakat bu zamanda öyle değil. Karanlığı yalnız Romeo ile jülyet sevmiş olmuyor. Ötedenberi riayet edilen harp kaidelerini altüst ederek cephe gerilerindeki halkı da gökten bomba yağdırmayı caiz görenlere karşı korunmak için bugünlük iyi bir örtü karanlık.

Harp çıktı çıkalı on dört aydanberi karanlığa ister istemez alışmış memleketlerin başında İngiltere var. Nice zamandanberi İngiliz matbuatında harbin bu zaruri kıldığı karanlık için görülen neşriyat birkaç cihetle nazarı dikkati celbeder. Evvelâ «sinir harbi» adı da verilen bir mücadelede o koskoca şehirlerin karanlıkta kalmağa mecbur edilmesi halkının üzerinde müessir olacağı, harpten bıktıracağı düşman tarafınca çok ümit edilmiştir. Halbuki İngiliz yeni şeraite de alışmıştır.

İngilterede düşmana mukavemet fikri daha kuvvetlenmiş, harpten vazgeçmek değil sonuna kadar buna devam ederek İngilterenin hayatını, istikbalini ve şerefini kurtarmak emeli hâkim olmuştur. Haricî âlemden çekilerek kendi evine, odasına kapanan bir kimse ne yapmalı?. Şüphesiz ki geçecek saatleri mümkün olduğu kadar hoş geçirmeğe çalışmalı. Düşmanın aradığı nedir?. İngiliz halkının kuvvei maneviyesini kırmak, onu hâl ve istikbal için türlü endişelere saplamak değil mi?.

Buna karşı İngilizler birbirlerine hep vakti hoş geçirmeğe çalışmanın öyle gelişigüzel söylenmiş bir söz olmadığını, düşmanın umduğuna karşı bunun da bir memleket vazifesi olduğunu anlatmışlardır.

Şehirlerde ve köylerdeki halk imkânı derecesinde neş'eli olmalı. Bunun için de herkesin birbirinin işini kolaylaştırması, elele vermesi, sıkıntılı günlerin üzüntülerini paylaşması lâzım.

İngilizin şakacı olan bir tarafı da vardır. Zaten türlü müşkülât karşısında nikbinliğini kaybetmiyerek kendinde daima çalışmağa kuvvet bulan İngilizin bu haleti ruhiyesine ötedenberi dikkat edilmiştir. Bu itibarla İngiliz matbuatının okuyucularına fıkralar, resimler bulup beğendirmek istemesi de tabiîdir.

Harbin müşkülâtı saklanmıyarak vekayie karşı göğüs germek ve ergeç galebeyi temin etmek. Bütün neşriyattan çıkan toplu manada budur. Gece karanlığının pek ehemmiyeti yok. Gönüller istikbal için aydınlık olsun.

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi

Geç kalan vapur

Bu sabah matbaamıza gelen bir okuyucumuz şunları söyledi:

«Bu sabah Harem iskelesinden saat 7,15 kalkması lâzım gelen vapur tam 7,30 da kalktı. Herkes, bu yüzden ne geç kaldı. Vapur seferlerini yeni icaplara göre tanzim etmek lâzım. Bu vapur Beykozdan geliyormuş!. Nereden gelirse gelsin.. Köprüde bekliyen boş vapurlar var. Onlardan biri pekâlâ tahrik edilebilirdi. Alâkadarların nazarı dikkatine koymanızı dilerim.»

Son Telgraf'ın Edebî Tefrikası: 10

Küçük Hanım Yavaş Gel!

SELÂMİ İZZET SEDES

Bir müddet daha Cahide baktı; Cahit de, ayni hayretle, ayni istifhamla ona bakıyordu. Nihayet konuştu:

— Buyurunuz dedi, oturunuz.

jale geriledi, geriledi, kapının yanındaki iskemleye oturdu.

Cahit tekrar sordu:

— Buraya niye geldiniz?. Sız kimsiniz?.

jale, bir an, acaba kocası soğuk bir şaka mı yapıyor? Şüphesine düştü.

— Bu ne biçim sual Cahit?. Ben senin karın değil miyim?.

Cahit, sakağını kaşıdı, bir muamma halletmek istiyormuş gibi düşündü:

— Karım öyle mi?

Sonra gülümsedi, dudak büktü:

— Küçük hanım yavaş gel! dedi; ben evli değilim, bekârım ben. Ben hiç kimseye bağlı değilim, yalnız san'atıma bağlıyım. Serbest yaşar, resim yaparım, evlenmedim ve evlenmiyeceğim..

Tane tane, sert, kat'i konuşuyordu. Şimdi jale de aklını oynatmış gibiydi. Rüya mı görüyordu, yoksa sahiden uyanık mıydı?. Acaba kocasının ağzından çıkan sözleri ters mi anlıyordu?.

Yavas yavaş vaziyeti kavramıya başladı. Bu gelin odasında karşısındaki fraklı erkek ona tamamile yabancı idi. Yabancı bir adamla konuştuğuna karar verdi.

— 5 —

BU DELİLİK Mİ?

jalenin ayakları altında bir uçurum açılmıştı; etrafı karanlık ve boşluktu. Evlenmesi bir hulya idi, bu hulya şimdi bir korkulu rüya olmuştu. Karşısındaki adamın yüzü Cahidin yüzü idi, fakat ses Cahidin sesi değildi ve söyledikleri de bir delinin saçmalarından başka birşey eğildi. Daha bir saat evvel ona bakıp, içi titriverek: «Canım!» diyen kocası bu adam mıydı?.

jalenin gözleri kararıyor, başı zonkluyordu:

«Ya Cahit manasız bir komedya oynuyor, ya delidir ve yahut da ben çıldırdım!» diye düşünüyordu.

Ses tekrar duyldu, fraklı adam tekrar tane tane konuştu:

— Yavaş gel küçük hanım!.. Beyhude uğraşma, seni almam; evlenmeğe niyetim yok benim!.. Ben san'atkârım, benim serbest hayata ihtiyacım var. Ben yaşamak, gezmek, görmek istiyorum!.

jale:

— Ben de seninle beraber gezerim, görürüm Cahit; hayatımı paylaşırım. Ben de gezmek, görmek istiyorum. Ben senin sadık hayat arkadaşın olacağım.

Cevap bekledi. Cahidin gözleri, jalenin gözlerine takılıp kalmıştı. Gittikçe artan bir hayretle karısının yüzüne bakıyordu.

jale devam etti:

— Ömrüm oldukça senden ayrılmıyacağım; eserlerine ilham vermeğe çalışacağım, eserlerin ne kadar çok beğenilirse ben o kadar çok iftihar edeceğim.

Cahit birdenbire yerinden fırladı:

— Sözlerinizden hiçbir şey anlamıyorum. Burası neresi biliyor musunuz?

— Burası senin evin, evimiz..

— Ben kimim?

— Kocam Cahit Yaman.

— Adım Cahit Yaman, bu doğru, fakat sizin kocanız değilim..

Ayağını yere vurdu:

— Ben senin kocan değilim küçük hanım!.

— Beni deli edeceksin Cahit; daha dün nikâh memurunun önünde değil miydik?. Bu yüzüğü parmağıma sen takmadın mı?.

Parmağını uzattı, nikâh yüzüğünü gösterdi.

Cahidin zihin yorduğu belli oldu:

— Bu yüzük...

(Devamı var)

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

Düşmanı kaçırtmak şerefi Yunanlılarındır

Atina 25 (A.A.) — Yunan muzafferiyetinin akislerini tahdit etmek maksadile İtalyan propaganda teşkilâtı, 48 saattenberi İtalyan ordusunun Yunan ordusu tarafından değil, İngiliz topçu kuvvetleri tarafından mağlûp edilmiş olduğunu ısrarla iddia etmektedir.

Yunanistan kendisine kıymeti ölçülmez yardımlarda bulunan İngilterenin müttefiki olmakla bahtiyardır. Fakat Epirde düşmanı kaçırmak fırsatını elde etmek şerefi yalnız Yunan ordusuna aittir.

Bir İtalyan fırkası bozuldu

Atina 25 (A.A.)— Dün akşam Atinaya gelen haberlere göre, bir Arnavut şehri daha Yunanlıların eline geçmiştir. Dün öğleden sonra Yunan ileri kıtaatı, Elbasana giden en mühim yol üzerinde ve Ohri gölü sahilinde bulunan ve Göriceden 30 kilometrelik mesafede olan Pagradeç şehrine girmişlerdir. Bu kıt'alar şehirde kalmıyarak Elbasana doğru ilerlemelerine devam etmişlerdir.

Göricenin 15 kilometre şimali garbisindeki dağlarda bulunan küçük Moscopolis şehri de Yunanların eline geçmiştir.

Görice yaylasının ve bu yaylaları ayrılan vadilerin tathiri ameliyesi esnasında müteaddit İtalyan müfrezeleri bulunmuştur. Bir İtalyan fırkasının bozularak dağıtılmış olduğu ve Göriceden gelen haberlere göre, kaçmakta olan diğer üç İtalyan alayının da süvarilerimiz tarafından takip edilmekte bulunduğu sabit olmuştur.

Dün Görice mıntakasında yapılmış olan harekât esnasında, Yunanlılar terkedilmiş olan 8 ağır top, 100 büyük kamyon ve birçok küçük silâh ile malzeme iğtinam etmişlerdir. Bu mıntakada bulunan kıtaatımızın elinde tam işler halde yirmi kadar İtalyan tankı mevcuttur. Bunlar sadece yol işlerinde kullanılmaktadır.

Göriceden gelen haberlere göre, İtalyanlar, öçlerini yerli halktan almaktadır. İtalyanların köy eşrafını kurşuna dizdikleri ve Yunanlıların, ordunun taşesini mahalli yiyecek maddelerile temin etmiş olduklarını öğrendikleri için ileri hareketini geçiktirmek maksadile gıda maddeleri stoklarını yaktıkları bildirilmektedir. Maamafih Yunanlılar yürüyüşlerine devam ederek düşmana aman vermemeye azmetmişlerdir.

Romanya Rusyaya petrol verecek

Bükres 25 (A.A.)— Havas: Beş bin ton lâmbalık petrol mübayaası hakkında Sovyet Rusya ile Rumen hükûmeti arasında bir anlaşma husule gelmiştir. Rusyadan Besarabyaya petrol göndermek müşkül olduğundan Besarabyaya petrol sevkiyatı Romanyadan yapılacaktır. Romanyanın bu nevi gaz istihsalâtı, dahili ihtiyaçlar ve muayyen satışlarından biraz fazladır. Mezkûr anlaşma, bugün Bükreşte başlıyacak olan Rumen - Sovyet ticarî anlaşmasile alâkadar değildir.

Yunanlılar iki şehir daha aldı

(1 inci sahifeden devam)

Atina: 25 (A.A.) — B. B. C. Yuna nresmi tebliği:

Bütün cephe boyunca, kuvvetlerimiz ilerlemeğe devam etmiştir. Moskopolis şehri işgal edilmiştir. Görice mıntakasında, 1.500 esir büyük bir miktar top, havan topları ve diğer malzeme elimize geçmiştir.

Tayyarelerimiz ricat etmekte olan üç İtalyan kolunu muvaffakiyyetle bombardıman etmişlerdir. Resmi tebliğde geçen Moskopolis şehri Görice'nin 15 kilometre kadar şimali garbisinde bulunmaktadır.

İtalya, hezimetin hesabını vermeğe mecbur değilmiş!

Atina 25 (A.A.) — Roma hükûmeti, Radyolar vasıtasile yaptığı neşriyatta Görice hezimetinden dolayı kimseye hesap vermek mecburiyetinde olmadığını beyan etmektedir. Biz faşistlerin ve İtalyan askerî erkânının kat'iyetle müteavizin aleyhine dönen ve Yunanistana karşı yapılan emperyalist harpten dolayı İtalyan milletine hesap vermek mecburiyetinde bulunduklarına kaniiz.

Başvekil Metaksas'ın arkasında bütün milletin değil, yalnız birkaç Yunanlının bulunduğuna dair ayni radyolar vasıtasile ileri sürülen iddiaya gelince, ayni yanlış malûmatın evvelce de faşist taarruzunun Yunanistanda kolay neticeler elde edeceği kanaatini tevlit etmiş olduğuna nazaran dikkati celbederiz.

Roma, böyle hulyalarla avunmağa devam ettiği takdirde bu uykudan her gün daha büyük acılarla uyanacağını kendisine haber veririz. Yunanistanda tasavvur edilen «askeri gezinti» Yunan milletinin müttehiden anudane mukavemeti ve Yunan kıt'alarının Arnavutluk topraklarının kalbine kadar giden muzafferane mukabil taarruzu ile karşılaştığı zaman da Roma gene böyle bir acı ile uyanmıştı.

Amerikanın her nevî yardımı daha fazla artacak

Nevyork 25 (A. A.) — Nevyork gazeteleri Amerikanın İngiltereye yardımı hakkında İngiliz büyük elçisi Lord Lothian tarafından yapılan açık beyanata en iyi sütunlarını tahsis etmişlerdir.

Nevyork Times gazetesi Lord Lothianın İngilterenin noktai nazarını doğrudan doğruya Amerikan halkına bildirdiği söylenmektedir.

Yine aynı gazetede muharrir B. Arthur Krock, Vaşingtondan gönderdiği makalesinde diyor ki:

Lort Lothian, dört türlü yardım arıyor:

1 — Ticaret gemileri verilmesi veyahut «Bitaraflık» kanunun tâdilile Amerikan gemilerinin Avrupa sularına gitmesine müsaade edilmesi,

2 — Amerikan deniz ve hava kuvvetlerinin garp yarım küresinde ve şark yarım küresinin bazı kısımlarında faal devriye vazifeleri deruhte etmesi,

3 — Mali kredilerin genişletilmesi,

4 — Amerikan usulü ticaretin terki.

Muharrir büyük elçinin sureti mahsusada bunları isteyip estemiyeceğini bilmediğini fakat iyi haber alan Vaşington mahfillerine göre İngilterenin âcil ihtiyaçlarının bunlar olduğunu söylemektedir.

Amerikanın müdafaa hazırlıkları

Nevyork 25 (A.A.) — Meşhur Amerikalı muharrir ve münekkit Miss Dorthy, Amerikanın İngiltereye yaptığı yardımlarla Amerikanın müdafaa hazırlıklarından bahsederek, bunların asla kâfi olmadığını yazmaktadır.

Miss Dorthy, müttefiklere daha fazla miktarlarda malzeme gönderilmesi lüzumu üzerinde ısrar eylemektedir. Miss Dorthy' nin fikrine, maruf birçok Amerikalı mütehassıslar iştirak etmekte ve gazeteler de bunu tebarüz ettirmektedir.

Nevyork Herald Tribune gazetesine Miss Dorthy şunları yazıyor:

Birleşik Amerikayı yeni İsparta haline getirmeliyiz. Milletimizi harpçu ve idareci bir millet yapmalıyız. Bugünkü dünyada tam bir gayret sarfetmiyen milletlere hayat hakkı yoktur. Mihver devletlerinin hayatını yaşamak istemiyoruz. Fakat yeni hayat tarzımızın şeraitini intihap etmeliyiz. Bunu, mümkün olduğu kadar fazla müttefik ve elimizde olan bütün vasıtalarla tayin eylemeliyiz. Hür bir millet olarak yaşıyabilmek için bize çok yorgunluklara ve belki de kan pahasına mal olacak gayretler sarfetmeliyiz. Şimdi yerimiz muharebe safındadır.

Manşta istilâ üsleri şiddetle bombalandı

Londra 25 (A.A.) — Hava nezareti istihbarat servisinin verdiği malûmata göre, sahil müdafaasına mensup tayyare grupları, bahriyenin tayyare kuvvetlerile işbirliği halinde, cumartesi gecesi güneş batmadan evvel, şimali Fransada ve şimali garbî Fransasında düşmanın bir deniz faaliyetinin mü-şahede edildiği deniz üslerine hücumlar yapmışlardır.

Bu hücumlar, şiddetli yağmur altında yapılmış ve hedef mınta-kaları ancak dikkatli araştırmalardan sonra tesbit olunarak bombardıman edilmiştir.

Bu hedefler arasında, Lorient torpido istasyonları, Brest Elektrik santralı ve havuzu, Boulogne limanı tesisatı ve demir yolları bulunmuştur. Bu hedeflerde bombardıman neticesinde birçok infilâklar vukua gelmiştir.

Papa Vatikanda siyasî bir nutuk söyledi

Vatikan 25 (A.A.) — Dün saint Pierre kilisesinde bütün harp kurbanları için bir merasim yapılmıştır.

Papa, bu münasebetle bir nutuk söyliverek muhasamatın tabiatevetindenberi, harpten ıztırap çekenlerin hepsinin yardımına koşmak için yaptığı gayretleri hatırlatmış ve sözlerini, insanlar arasına uhuvvet, adalet ve şefkat içinde bir sulh gelmesi, hakkın yeniden tesis olunması ve nizamlı ve devamlı bir sulhün insanlık ailesinin bütün milletlerini birbirine yaklaştırması duası ile bitirmiştir.

Marsilyanın bombardımanı

Paris 25 (A. A.) — B. B. C. — Paris radyosu bu sabahki emisyonunda Marsilyanın İngiliz tayyareleri tarafından bombardıman edilmesi münasebetile Fransa hükûmetinin Amerikan sefareti vasıtasile İngiltereye şiddetli bir protesto gönderildiğini ve tazminat talep ettiğini söylemiştir.

Bir Rumen hey'eti Moskovaya gidiyor

Bükres 25 (A.A.) — Ekonomik Argus gazetesinin bildirdiğine göre, bir Rumen ticaret heyeti, bugün Moskovaya hareket edecektir. Sovyet ticareti atesesi şimdiden Moskovaya gimiştir. Argus gazetesine göre, Rumen heyeti, iki memleket arasında ticaretin faz-lalaştırılması imkânlarını müzakere edecektir.

Amerika yeni gemiler yaptıracak

Vaşington 25 (A.A.)— Bahriye Nazırı Knoks, Ruzvelte verdiği yıllık raporunda Birleşik Amerika milletinin bahriyesinden «tamamen emin olabileceğini» beyan etmistir.

Konks, iki Okyanustaki deniz kuvvetlerinin birbirinden farklı olmasının zararlı olacağını tebarüz ettirdikten sonra «bu ihtiyaçları karsılıyacak nisbetlerde gemi inşa etmek elimizde iken bunu yapmalıyız» demektedir.

Avrupa harbinden kısaca bahseden Knoks, hava işleri ve deniz kuvvetleri hakkında harpten çok evvel alınmış olan tedbirlerin isabetinin son muharebe esnasında teeyyüt eylemiş olduğunu yazmaktadır.

Rapor, Alaskada, Pasifik denizinin ortasında ve Birleşik Amerikada yapılmakta olan üslerin süratle inkisaf ettiğini kaydeylemektedir.

Zırhlı kuvvetler çarpıştı

Nairobi 25 (A.A.)— Resmî tebliğ: Hafif zırhlı otomobillerden mürekkep bir devriye kolumuz, 22 teşrinisanide şimali sarkî hududumuzda bir düşman müfrezesine hücum etmiştir. Çekilen düşmanın büyük zayiata uğradığı zannedilmektedir. İki yaralıdan başka zayiatımız olmamıştır.

SON 24 SAAT içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Sovyetler, Macaristanın üçler paktına iltihakının sözde Moskovanın malûmatı ve tasvibi dairesinde vuku bulduğu yolundaki havadisi tekzip ettikten sonra, bir bu kadar ehemmiyetli yeni bir havadis daha verdiler: Rusyanın Berlin elçisi vazifesinden affedilmiş, yerine Hariciye Komiser muavini Dekamozov tayin edilmiştir. Bu iki hâdise son günlerin en ehemmiyetli iki havadisidir.

PAPENİN TEKZİBİ

Bir müddet evvel Berlinin yarı resmî bir kaynağının, Fon Papene atfen bildirdiği ve Türkiyenin yeni Avrupa nizamı karşısındaki vaziyetine dair olan beyanatın, bizzat Fon Papen tarafından kat'iyetle tekzip edilmesi de günün mühim hâdiseleri meyanında zikredilmeğe lâyıktır .

YUGOSLAVLARIN CEVABI

Geçenlerde, Bulgar meclisinde bir meb'us, Makedonyada zulüm gören (!) Bulgarlardan bahsetmişti. Bulgarların Makedonya üzerindeki bu iddialara karşı bütün Yugoslav gazeteleri ateş püskürüyor. Vreme gazetesi diyor ki: «Bulgarlar şunu bilmelidir ki, sulhperver ve müttehit Yugoslav milleti, tahrikçilerin nazarı dikkate almaları icap eden sağlam yumruklara maliktir.»

Üsküpte çıkan «Cenup Sesi» gazetesi de şöyle diyor: «Bulgarlar şunu bilmelidir ki Makedonya, Dobruca değildir. Makedonya Yugoslavyanın parçalanmaz bütünlüğüne dahil olmuştur.»

Görülüyor ki, Yugoslavyanın memleketin bütünlüğünü müdafaa hususundaki kararı kat'î ve sarihtir. Bulgarların bunu anlaması lâzım.

MARSİLYANIN BOMBARDIMANI

Yeni bir hâdise olarak Marsilyanın bombardıman edilmesi zikredilebilir.

Marsilyayı bombardıman eden vabancı tayyarelerin hangi devlete ait olduğu henüz belli değildir. Mesele tahkik edilmektedir. Tayyareler 35 dakika alçaktan uçmuslar, dört kişi ölmüş, bir çok kimseler yaralanmıştır. Şehrin su tesisatı merkezine isabet olmuştur. Bombardımanın İngiliz tayyareleri tarafından yapıldığı tahmin ediliyor. Fransız hükûmeti, bu hâdiseyi İngiltere nezdinde protesto etmiş ve tazminat istemiştir.

Fransız hükûmeti, Vişiden yakında ayrılacak, Parise yerleşecektir.

Bir havadise göre aralarında Le Temps de bulunmak üzere 15 Fransız gazetesi bir kaç gün için kapatılmıştır. Bu gazeteler, yazılmıyacak bazı şeyler yazmışlardır. Fransada yeniden bazı tevkifler de olmuştur. Tayyare fabrikatörlerinden Demoitine ile eski nazırlardan sosyalist meb'us Montepin oğlu jak ve Montep tevkif edilmişlerdir.

YUNAN - İTALYAN HARBİ

Yunanlılar, ileri harekâta süratle devam ediyorlar. İtalyanlar bozgun halinde kaçıyor. Yunanlıların elde ettikleri harp ganaimi gittikce artıyor. Cuma günü akşamı, İtalyan torpito muhripleri Yunanlıların Sisam adasına neticesiz bir hücum yapmışlardır. İtalyan tayyareleri de Kefalonya adasında Liksuri şehrini ve Korfuyu bombardıman etmiştir. Hasar ve telefat yoktur. Bir tayyare de Sisam adasında Figaniye bombalar atmış ve mitralyöz ateşi açmıştır.

Yunan Kralı radyo ile Yunan ordusuna bir emriyevmî neşretmiştir. Emriyevmîde bilhassa deniyor ki: «Bu kadar kısa zamanda bütün dünya milletlerine bugünkü Elenlerin ecdatlarına lâyık olduğunu göstermiş bulunduğunuzu görmekle bahtiyarım.»

BİRBİRLERİNE DÜŞTÜLER

İtalyanların Pogradek şehrini de tahliye ettikleri haberi verilmektedir. Londranın iyi haber alan kaynakları, Yunanistan seferinin muvaffakiyetsizliği yüzünden İtalyan faşist fırkası ileri gelenleri ile İtalyan erkânıharbiyesi arasında ihtilâf çıktığını bildirmektedir. Faşistler, ordunun ric'atinden dolayı askerleri, askerler de seferin müşkülâtına binaen istemedikleri bir harbe sevkedildiklerinden dolayı fasist rüesasını muahaza etmektedir.

ÇÖRÇİLİN TEBRİKİ

İngiliz Başvekili Çörçil General Metaksasa bir tebrik telgrafı çekmiştir. Çörçil bu telgrafında bilhassa diyor ki: «Arnavutluk cephesindeki bütün zaferler ve bilhassa en mühim zaferi teşkil eden Göricenin zaptı münasebetile bütün kalpten gelen tebriklerimi arzederim.»

Londra gazeteleri, Almanyanın İtalyanın yardımına koşup koşmıyacağını tetkik etmektedir. Observer gazetesi diyor ki: «İtalyan hatları o kadar vahim bir surette bozulmuştur ki, ilkbahardan evvel yeniden sağlam bir teşkilât yapmak bahis mevzuu olamaz. Bununla beraber Hitlerin artık çoktan kendisine hemayar addetmediği Musolininin imdadına gitmiyeceğini kabul edemeyiz.»

BİR DENİZ MUHAREBESİ Mİ?

Havas ajansı, Adriyatik denizinin ağzında bir deniz muharebesi vukua gelmiş olması ihtimalini haber vermektedir. Evvelki akşam Dubrovnikde denizden gelen top sesleri duyulmuştur.

BERLİN BOMBALANDI

Cumartesi ve pazar günleri, İngiliz hava kuvvetleri Berline muvaffakiyetli bir akın daha yapmışlar, Berlinin marşandiz ve yolcu garlarını, Lâipzig şehrini bombardıman etmişlerdir. Diğer bir ağır hücum da Dnisberg Ruhrorp şehrinin iç limanına karşı yapılmıştır. Kolonya kanalının antrepoları ve Dortmound garaj yolları da bombardıman edilmiştir. Diğer mıntakalarda daha bir çok sanayi müesseseleri bombalanmıştır.

AMERİKANIN YARDIMI

İngilterenin Amerika sefiri gazetecilere verdiği beyanatta, önümüzdeki sene zarfında İngiltere-nin gemi, tayyare ve her türlü harp malzemesine ihtiyacı bulunduğunu söylemiştir. Sefir, Amerikadan ne kadar sür'atle malzeme alınırsa, o kadar iyi olacağını ilâve etmiştir.

İngiltere orta şark kuvvetleri, Afrikada Atetemma şehrini İtalyanlardan almışlardır. Bari ve Taranto da şiddetle yeniden bombardıman edilmiştir.

Asker gözile cepheler

(1 inci sahifeden devam)

Şimal cephesinde seri Yunan kıt'alarının Elbasana doğru ilerlediği anlaşılıyor. Son yirmi dört saatlik muharebelerde, İtalyanların bu cephede yine büyük bir bozguna uğradığı anlaşılıyor. Çünkü, Yunanlılar, burada yeniden 1500 esir ve birçok top ve saire iğtinam etmişlerdir.

İngiliz hava kuvvetleri Yunanlıların ilerlemesinde çok âmil olmaktadır. Orta şark İngiliz hava kuvvetlerinin baskumandanı hava Mareşali Sir Arthur Longere Yunanistana gelmiştir. İngiliz hava kuvvetlerinin rolü ve faaliyeti gittikçe daha çok artacaktır. İngiliz hava baskumandanı, Yunan askerî makamlarile mühim görüşmeler yapmıştır. Yunanistandaki İngiliz üsleri gittikçe artmaktadır. İtalyanlara, bundan sonra indirilecek hava darbelerinin çok daha tesirli ve kat'i olacağı söylenebilir. Bu ise, Yunan ordusunun biran evvel Adriyatik sahillerini tutmasını temin edecektir.

Çocuk zehirlendi

Kasımpaşada oturan Ali isminde biri dün gece yatarken içi ateş dolu mangalı odaya almış fakat iyi yanmamış olan kömürlerden çıkan zehirli gazler Alinin 1,5 yaşındaki kızı Aynuru zehirlemistir.

Küçük yavru baygın bir halde hastaneye kaldırılmıstır.

Sıhhat Şûrasına giden doktorlar bu sabah döndü

Ankarada toplanan yüksek sıhhat şûrası içtimalarını bitirmiş ve şehrimizden iştirak eden doktorlardan profesör B. Neşet Ömer, General Tevfik Sağlam, profesör Murat bu sabah İstanbula dönmüslerdir.

Profesör Mazhar Osman ile Akil Muhtar da dün gelmişlerdir. Doktorlarımızın verdikleri izahata göre bu defa sıhhat şûrasında bilhassa sarî hastalıklar meselesile diğer bazı tıbbî mevzular görüşülmüs ve neticede memleketimizde sarî hastalığın pek az olduğu salgın vaziyeti bulunmadığı memnuniyetle görülmüştür. Bundan başka; hastanelerde tatanos serumunun daha geniş miktarda tatbiki de kararlaştırılmıştır.

Yeni hâdiselere doğru

(Başmakaleden devam)

sına imkân bulunmadığını iyiden iyiye anlamıştır. Onlarla ya hakiki dost kalacak, yahut da kendisi için hayatî bir lüzum ve menfaat görüyorsa harbedecektir. Daha ziyada harbetmek yoluna gideceğinden şüphe etmemek lâzımdır. Belki de bu harp en geç ilkbaharda başlıyacaktır. Çünkü, Almanya bütün Avrupa kıt'asına ve dünyanın başlıca kilit ve istismar noktalarına hâkim olmak sevdasındadır. Mağlûbiyetin acı ve ıztırabını tamamile tadıncıya kadar her sahada bu teşebbüslerini yapacaktır. Bizce Almanya yeni nizam perdesi altında şimdi yalnız kendisine ilhaklar hazırlamakla iktifa etmiyor; kendi gayesini tahakkuk ettirmek yolunda halis Alman kanını harcamamak için ateşe ve harbe süreceği kuvvetler de hazırlıyor. Bu kuvvetler arasına şimdi Macaristan, Romanya, Slovakya da karışmıştır. Bir gün bu biçare milletlerin Almanyanın müttefiki halinde cephelere sürüklendiğini göreceğiz.

Bunun dalgınlıkla ağızdan kaçırılmış en bariz bir delili Romanya Hariciye Nazırının şu cümlesinde vardır: «Millî mevcudiyetimizi müdafaa için lâzım geldiği takdirde harbedeceğiz» Romanyanın karşısında millî mevcudiyetini müdafaa edeceği tek unsur Almanyadır. Almanyaya karşı harbedecek idi ise vaktile niye yapmadı ve işgali kabul etti?. O halde hedef Almanya değildir. Fakat, Almanlar tarafından tensik ve ıslah edilecek Rumen ordusu bir gün bu söz ve maske altında Almanyanın istediği bir cepheye sürülecektir ve o vakit Romanyanın mevcudiyetini tehdit eden hâdise nasıl yaratılacaksa, Macaristan ve Slovakya için de ayni bahaneler icat olunacaktır.

Bunun içindir ki, cenubu şarkî Avrupasında ve Balkanlarda büyük fırtınaya en çok ilkbaharda intizar edilebilir. Ancak, Yunan zaferi karşısında İtalyan ordusunun perişan ve bununla mihverin Balkanlar ve Yugoslavya hakkındaki tasavvurunun altüst oluşu Yugoslavyayı belki de bu kış zarfında muhasamaya sürükliyebilir. Bu muhasamayı İtalya tahrik ve davet edebileceği gibi Macaristan ve Romanya - Berlin mülâkatı müsbet netice verdiği takdirde Bulgaristan da - böyle bir muhasamanın zuhura gelmesinde âmil olabilirler.

Hulâsa: Vaziyet yeni hâdiselere doğru gitmektedir. Almanya hazırlanmakta ve kendisine peykler hazırlamaktadır. Nihayet ilkbaharda Avrupanın cenubu şarkisinde ve Balkanlarda Almanyanın hâkimiyet iddiası ve arzusu yüzünden büyük fırtına kopacaktır. Sovyet Rusyanın da bu fırtınada gayrikabili içtinap vaziyeti olacaktır.

Bu esası bilmek, siyasî havanın zaman zaman kararmasına veya aydınlanmasına fazla ehemmiyet vermemek herkes için lâzımdır.

ETEM İZZET BENİCE

Örfî idare kumandanı geldi

(1 inci sahifeden devam)

reisi, Vali ve Emniyet müdürü olduğu halde Merkez Kumandanlığı motörüne binerek İstanbula geçip vilâyete gitmiştir.

Komutan burada alâkadarlarla bazı görüşmeler yaptıktan sonra karargâhına gitmiştir.

ASKERÎ MAHKEME KADROSU

Örfî idare komutanı, emrinde bulunacak askerî mahkemelere ait kadroyu da kısa bir zaman icinde ikmal edecek, bu mahkemeler derhal faaliyete geçeceklerdir.

IŞIKLARIN MASKELENMESİ

Geceleri ışıkların söndürülme ve maskelenmesi işi şehrimizde de muvaffakiyetle yürümektedir. Ay başından itibaren saatler bir saat geri alınacak ve bu suretle sabahları umumî hayat bir saat erken baslamış olacaktır.

Üniversitede de bu sabahtan itibaren derslere sekiz buçukta baş lanmıştır. Tedrisat 16,30 da bitmiş olacaktır. Uzak yerlerde oturan orta mektep ve lise alebelerine saat 17 de evlerinde bulunmak üzere izin verilecektir.

Bugün fabrikatörler ve büyük ticarethane sahipleri seferberlik müdürü Ekremin reisliğinde toplanarak pasif müdafaa işlerini görüşeceklerdir.

Bıçakla ağır surette yaraladı

Bu sabah Fatihde kanlı bir kavga olmuştur.

Bir alacak meselesinden dolayı dargın olan Cemalettin ve Kemal isminde iki arkadaş bu sabah sokakta birbirlerine tesadüf etmişler ve kavgaya tutuşmuşlardır.

Kavgada Cemalettin bıcağını çekerek Kemali muhtelif yerlerinde ağır surette yaralamıştır. Bıçağın atıp kaçan Cemalettin bilâhare yakalanmıştır.

★ Almanlar İzmirden 3 bin ton incir almak istemektedirler. Diğer taraftan Almanyadan ticaret muahedesi mucibince ithal edilecek maddeler mıntaka ticaret müdürlüğünce tesbit olunmuş ve liste Ankaraya gönderilmiştir.

SPOR

Dünkü maçlar

Lik maclarına dün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında devam olunmustur. Fener stadındaki Vefa - İstanbulspor futbol maçını Vefalılar sıfıra karşı 3 golle kazanmışlardır.

Galatasaraylılar da Altıntuğlulara karşı 4 - 1 galip gelmişlerdir. Fenerbahçe stadındaki Topkapı - Fenerbahçe maçını da Fenerbahçeliler sıfıra karsı on golle kazanmışlardır.

Şeref stadında da Beykozlular Süleymaniyelileri 1 - 0 mağlûp etmişlerdir. Beşiktaşlılar da Bevoğlu sporlulara 4 - 2 galip gelmişlerdir.

Sipahi ocağındaki atlı mania müsabakaları da dün çok muvaffakiyetli ve alâkalı geçmis, bahsi müstereklerde azamî 7 - 8 lira verilmistir.

TASHIH

23/11/940 tarihli gazetemizde intişar eden İstanbul telefon müdürlüğünde muhtelif cins kaldırım tamiratı eksiltmesinde eksiltme tarihi 27/11/940 tarih yazılacakken 27/1/940 olarak yazılmıştır. Tashih olunur.

Diş Tabibi

Ratip Türkoğlu

Adres: Sirkecide Viyana oteli sırası birinci kat No. 26

Muayene saati: Öğleden sonra 14-20.

ŞARK Sinemasında

Bugünden itibaren

2 Film Birden

1 - HACI MURAT

Türkçe sözlü

2 - DELİ GENÇLİK

Franszca sözlü

ROBERT TAYLOR

MAUREEN O'SULLİVAN

Geliyorlar... ve sizi şimdiye kadar gülmediğiniz derecede güldürecekler...

LOREL - HARDİ

HAYDUTLAR ARASINDA

En son Türkçe SÖZLÜ komedileri

Bu parşembe akşamından itibaren SARAY Sinemasında

İPEK - LÂLE - MELEK - SARAY - SUMER - TAKSİM

SAKARYA - ALKAZAR - ASRİ - ŞIK - YILDIZ - ŞARK

Sinemaları Direktörlüklerinden :

Sayın Halkımıza Ehemmiyetli İlân

Bugünden itibaren sinema gösterme saatlerimizi aşağıdaki şekilde değiştirdiğimiz arzolunur.

Her gün saat: 11 - 1.30 - 3.30 - 5.30 ve 8 de

Meşrutiyetten Mondros mütarekesine kadar

PERDE ARKASINDA OYNAYANLAR?

Yazan: İskender F. SERTELLİ *No. 40*

Rumelide ecnebî mürakabesi isteyenlere karşı alınacak tedbir mi yoktu? Fakat, her şeyden önce cihan efkârı umumiyesini teskin etmek icap etmez miydi?

Alman imparatoru Vilhelm

O kıt'anın ecnebi tahrikâtına müsait olduğunu biz de kabul ederiz. Fakat, zeminin müsait olması, bizim kabahatimiz midir? Rumelideki ahaliden bir kısmına: - Gözlerinizi harice çeviriniz! - diye biz mi telkinatta bulunduk? Milliyet ve istiklâl hislerini onlarda biz mi inkişaf ettirdik?

Rumelide ecnebi tahrikâtına zeminin müsait olması keyfiyetinde de bütün kabahati bize atfetmek doğru olamaz.

Bu kabahatin nekadarı bize aittir, nekadarı zemini ihzar etmek için senelerdenberi çalışmış olanlara aittir? İşte burasını tetkik ve tayin emek lâzımdır.

Unutmamalıyız ki, biz Avrupa efkârı umumiyesine karşı ancak manen hesap vermeğe borçluyuz. Meşruti idare: Rumeli meselesini hak ve adalet dairesinde halledeceğim, dedi; medeniyet âlemine karşı böyle bir taahhüt altına girdi.

Avrupa karşısında bu ıslahat siyaseti kendisini iflâstan kurtarmak için Rumelide sükûn ve asayişin tesisi emrinde neler yaptığını, neler yapmak istediğini inkâr kabul etmez bir surette meydana koymalıdır.

Rumelide sükûn ve istirahat tamamile temin edilememesse bunun mes'uliyeti kimlere ait olduğu pek aşikâr olarak bütün dünya nazarında sabit olmalıdır.

(Bulgar ihtilâl komitası» nın bütün mes'uliyeti bize atmak için ne kadar çalıştığı göz önünde değil mi? Bir heyeti murahhasaları daha geçenlerde bütün Avrupa payıtahtlarını dolaşmadı mı?

Bu heyet, her tarafta efkârı umumiyeyi aleyhimize tahrik için; bizi zulüm ve vahşet ile mahkûm etmek için neşriyatta ve beyanatta bulunmadı mı?

Demek oluyor ki, düşmanlar durmadan, yorulmdaan çalışıyor. Rumelide dökülen kanlardan asıl mes'ul olanlar kendilerini mazlum mevkiinde göstermek ve bütün cihana karşı bizi zalim, vadinde durmaz, medeniyet ve terakki kabul etmez bir kavim olarak tanıtmak istiyorlar.

Biz, cihan efkârı umumiyesine karşı kendi kendimizi müdafaadan müstağni bulunamayız. Hüsniniyet sahibi olmak, ıslahat yapmağa teşebbüs etmek kifayet etmez; etrafımıza kanaat ve emniyet de vermek icap eder.

Avrupada efkârı umumiyenin hükümran olduğu bu zamanda düşmanlar efkârı umumiyenin aleyhimize dönmesinden büyük isifadeler bekliyorlar.»

Hüseyin Kâzım Bey bundan sonra, tekrar, Avrupa efkârı umumiyesi üzerinde durarak diyor ki:

«Geçenlerde Rus gazetelerinden biri Rumeli ahvalinden dolayı İngiltere efkârı umumiyesi bizim aleyhimizde olduğundan Makedonyada ecnebi mürakabesi tesisi maksadile Rusya için müdahalede bulunmanın tam vakti olduğunu söyliyordu. (1)

Demek oluyor ki, Rumeli ahvali hakkında cihan efkârı umumiyesinin yanlış bir fikirde bulunması kendileri için bir istinatgâh, bir kuvvet teşkil ediyor. Bu kuvveti niçin düşmanlarımıza verelim? Niçin o kuvveti kendi tarafımıza çekmiyelim?

Efkârı umumiyeyi kazanmak bizim için pek kolay olmak lâzım gelir. Çünkü; medeniyet âlemi ne istiyor? Rumelideki halkın hukuk ve adalete kavuşmalarını değil mi?

Biz, meşrutiyeti ilân etmekle ne maksat takip ediyoruz? Bütün Osmanlıların bu hukuk ve adalete nail olmalarını, değil mi?

Demek ki, maksatlar birleşiyor. Bu halde anlaşmamak için, efkârı umumiyeyi lehimize celbetmemek için bir sebep yoktur.

Şimdiye kadar bunu yapamadıksa, bu, esasta fena bir meslek tuttuğumuzdan dolayı değil, tatbikatta bazı hatalarımız olduğundan ve kendimizi müdafaa etmek, düşmanlarımızın iftiralarını akim bırakmak yolunu bilmemizliğimizden ileri gelmiştir.

Başlangıcta ehemmiyetsiz zannolunan bu ihmalin ne büyük ve vahim neticeler verebileceğini işte şimdi görüyoruz. Onun için, hatanın bu noktasından dönerek, efkârı umumiyeyi kazanmamız lâzımdır.

Bu neticeye ne suretle vasıl olabiliriz?

(1) Hatta bu gazete, Makedonya ?ıların «ecnebi mürakabesi» meselesini ileri sürerek, Çar hazretlerine de müracaatta bulunduklarını kayıt ediyordu.

Çabuk ve iyi çiğnemeden yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler.

EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, AĞIRLIK ve Baş dönmeleri

ve yemekten sonra bütün vücutte ve midede ağırlık hissederler.

Yemeklerden bir saat sonra birer tatlı kaşığı

MAZON alınırsa HAZIMSIZLIĞI MİDE, EKŞİLİK ve YANMALARINI ve BARSAKLARI

yakan zehirleri giderir.

Sabahları aç karnına alınırsa İNKIBAZI defeder. Şeker hastalığı olanlar bile korkusuz alabilirler.

Mazon isim ve Horos markasına dikkat.

10.000 LERCE KİŞİ MEMNUNİYETLE MAZON MEYVA TUZU kullanıyor

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini arttırır. Kadın, erkek idrar zorluklarına, eski ve yeni belsoğukluğunu mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların tesekkülüne mâni olur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.

KANSIZLIK

DESCHIENS Sırubu

ancak «Reçete ile satılır

HACI BEKİR MAMULÂTI

Ağza alındığı zaman ayrı bir hüviyeti olduğunu derhal belli eder.

İstanbul Defterdarlığından:

Vilâyet bükûmet binasının çatı kısmında yaptırılacak 598 lira keşifli tesisat işi 2/12/940 pazartesi günü saat 14 de millî emlâk müdürlüğünde toplanacak olan komisyonda açık eksiltme ile ihale edilecektir.

Münakasaya iştirak için 45 liralık muvakkat teminat ve bu işe benzer en az 500 liralık iş yaptıklarına dair eksiltme gününden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 940 yılına ait ticaret odası vesikası ibraz etmeleri lâzımdır. (10849)

İLÂN

Üsküdarda İnkılâp mahallesinde Gündoğdu caddesinde 20 No. lu hanede sakin iken 9/7/940 tarihinde vefat eden Huriye Şenden alacak ve borçluların bir ay ve veraset iddiasında bulunanların da üç ay içinde ve müteveffiye tarafından Üsküdar ikinci Noterliğince resen tanzim ettirilmiş olduğu 29 mayıs 940 tarih ve 940/1926 - 1927 No. lu vasiyetname ile gayri menkullerinden Üsküdarda Toptaşı caddesinde 20 No. lu dükkânı müştemil bir bap hanesi kızı Edibe Gürtuncaya şartsız olarak vasiyet etmiş olduğundan işbu vasiyetnameye bir güna itirazı olanların bir ay içinde Üsküdar ikinci sulh hukuk hâkimliğine müracaat eylemeleri ve aksi halde kanunu medenin mevaddı mahsusası ahkâmı tatbik olunacağı ilân olunur. 940/237

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bedeli	İlk teminatı	
1426,25	106,97	Kâğıthane ikinci yatı okulunun yıllık ihtiyacı için alınacak kuru erzak, sade yağı, zeytinyağı, peynir ve saire.
900.00	67,50	Kadıköy Belediye hududu dahilindeki yolların tamiratında kullanılmak üzere alınacak 300 metre mikâbı Taş.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat mikdarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 5/12/940 perşembe günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Talîplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (11626)

MİLLÎ PİYANGO

4 üncü tertip 2 inci çekiliş: 7 Birinci Kânun

BÜYÜK İKRAMİYE (40.000) LİRADIR

Plân şudur:

	İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
	1	40.000	40.000
	2	10.000	20.000
	5	5.000	25.000
	10	2.000	20.000
	90	1.000	90.000
	150	500	75.000
	300	100	30.000
	600	50	30.000
	3.000	10	30.000
	60.000	3	180.000
Teselli Mükâfatı	47	80	3.760
	64,205		543.760

Bu çekilişte tam bilet (3) liradır. Yarım bilet bir buçuk liradır.

İkramiyeler hem miktarca hem adetçe faalalaştırılmış, ayrıca orta büyüklükteki ikramiyeler çoğaltılmıştır.

Devamlı biletler haricinde devamsız biletler de satışa çıkarılmıştır. Bunlar da ayni fiatlara satılmaktadır.

Devamlı biletin faydası, bir bileteki numaranın bir plânda üç defa tecrübe edilmesine imkân vermesidir.

Devamlı biletlerin her ayın 2 inci günü akşamına kadar meselâ bu sefer 1 inci kânunun 2 inci günü akşamına kadar değiştirilmesi lâzımdır. Bu tarihten sonra biletler başkasına satılabilir. O takdirde eski biletinizin şansını artık bir defa daha deneyemezsiniz.

Biletlerinizi değiştirmekte veya yeni bilet almakta acele ediniz. Tali sizi bekliyor.

Tiyatro ve Sinemalar

Şehir tiyatrosu
İSTİKLAL CADDESİNDE KOMEDİ KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
DADI

★

RAŞİT RIZA TİYATROSU
Bu akşam
Beyoğlu Halk sinemasında
O GECE
Dram 3 perde

★

SİNEMALAR:

Beyoğlu Halk isneması

Bugün 1 — Süveyş fedaileri 2 — Haydudun oğlu. 3 — —Miki.

Saray: Karlar altında
SÜmer: Kız talebe yurdu
Melek: Balalayka
İpek: Seven kadın
Taksim Yıldız sultan
Lâle: Ölmiyen aşk
Sakarya: Canımın içi, uykusuz geceler
ASri: Bir kavuk devrildi, Samsun
Alkazar: Maskeli 13 ler
Azak: Büyük aşk
Alemdar: Leylâ ile Mecnun
Çemberlitaş: Köylülerin şarkısı
Marmara: Balo gecesi
Millî: Leylâ ile Mecnun
Hilâl: Karım beni aldatırsa

Sahibi ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE
Son Telgraf Matbaası

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Nevi	Mesahası	Depozitosu
1166	Kasımpaşa, Emin cami Mah. Samancı sokak Es: 11, Ye: 13, 15	76.—	Arsa	76,42 M2	15.[illegible]
1268	Yenikapı Yalı Mah. Kumsal sok. Es: 178, Ye: 137, Taj 139	82.—	Arsa	41 M2	16.[illegible]
1273	Eminönü, Emin sinan Mah. Tülbentçi han içi sok. Es: 14, Ye: 12 Taj 12	203.—	Ev. 15/32 H.	33. M2	40.[illegible]
1304	Büyükada Yalı Mah. Mehmetcik sok. Ada 22, parsel 6	102.—	Arsa	81,50 M2	20.[illegible]
1360	Beyoğlu, Hüseyinağa Mah. Köybaşı, Paşabakkal sok. Es: 11, Ye: 47	45.—	Arsa	44,50 M2	9.—
1398	Fatih, Çarşamba, Çıkırıkçı Kemalettin Mah. Es: Sarıgez, Ye: Hahcılar ve Yaran sok. Es: 34, 36, Ye: 62	863.—	Bostan	837,73 M2	172.[illegible]
1393	Fener, Tahtaminare Mah. Çorbacı çeşmesi sok. Es:, Ye: 7	11.—	Arsa 1/2 H.	22,50 M2	2.[illegible]
1504	Aksaray, Yalı Mah. Kumsal ve Bostan arkası sok.	320.—	Arsa	640 M2	64.—
1536	Üsküdar, Yenimahalle Vangın bağı sok. Es: 74 Ye: 78	50.—	Arsa	82,50 M2	10.—
1590	Bakırköy, Kartaltepe İncirli arazisi Es: 15, 16 Mük.	452.—	Arsa	4524 M2	90.[illegible]
1604	Beyoğlu, yaş Hasan Ef. Mah. İlâr sok. Es: 33	45.—	Arsa	45 M2	9.—
1641	Ortaköy, Dere çıkmazı Es: 16, Ye: 18	31.—	Arsa 1/4 H.	123 M2	6.[illegible]
1659	Büyükdere, eski Lâmbirinos, yeni Dereiçi sok. Es: 13 Ye: 25	25.—	Arsa	24,50 M2	5.—
1695	Beyoğlu Kamerhatun Mah. Kara kurum sok. Es: 10, Ye: 14 Taj 12 - 14	174.—	Arsa	87 M2	34.[illegible]
1699	Beyoğlu, Pangaltı Dolapdere cad. Es: 84, Ye: 72	26.—	Arsa 870/960 H.	57,46 M2	5.[illegible]
1715	Üsküdar, Selâmi Ali mah. Karakolhane sokak Es: 68	76.—	Arsa	252,50 M2	15.[illegible]
1716	Üsküdar Selâmi Ali Mah. Çamlıca cad. Es: 10	68.—	Arsa	67,50 M2	13.[illegible]
1717	Üsküdar, Selâmi Ali Mah. Kerpiçhane sok. Es: 1, Ye: 5	30.—	Arsa	84,50 M2	8.—
1719	Üsküdar İcadiye Mah. Kayseriyeli sokak Es: 23, Ye: 31	66.—	Arsa	110,50 M2	13.[illegible]
1720	Üsküdar, Selâmi Ali Kerpiçhane sok. Es: 12 Ye: 18	32.—	Arsa	91,50 M2	8.[illegible]
1721	Üsküdar, yenimahalle Papas sok. Es. 26	35.—	Arsa	57,50 M2	7.—
1722	Üsküdar, Selâmi Ali Mah. İkikuyulu sok. Es: Ye: 18	86.—	Arsa	123 M2	17.[illegible]
1723	Üsküdar, Selâmi Ali Mah. Vakıf sokak Es: 4	62.—	Arsa	206,84 M2	12.[illegible]
1726	Üsküdar, İcadiye saatçi Sehpus, şimdi Müneccimbaşı sokak Es, Ye: 14	67.—	Arsa	96,20 M2	13.[illegible]
1729	Üsküdar, Altunizade Tophanelioğlu, Selâmet cad. Es: 51, Taj 63	205.—	Tarla	2045 M2	41.—
792	Aksaray, Kâtipkasım Mah. Alboyacılar sok. Es: 80, Ye: 94	107.—	Arsa	71 M2	21.[illegible]
793	Aksaray, Kâtipkasım Mah. Lângai kebir yeni Çuhacı oğlu sok. Es: 19 Mük. Ye: 2, 4	59.—	Arsa	58,50 M2	11.[illegible]
796	Fatih, Sofular Mah. Eski Yeşil, yeni Yeşiltekke sok. Es: 66	448.—	Arsa	224 M2	89.[illegible]

Yukarıda adresi ve tafsilâtı yazılı gayrimenkuller açık arttırma usulile peşin para ile satılacaktır.

İhale 2/12/1940 pazartesi günü saat 10 dadır. Müzayede sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde talipleri depozitolarını yüzde yirmi nisbetinde tezyit eylemeleri ve mühür kullananların mühürlerini noterden tasdik ettirmeleri lâzımdır.

İşbu emlâki satın alacaklara satış bedelinin bir kısmı mevzuatımız dairesinde ikraz edileceğinden bu hususta izahat almak istiyenlerin pey akçesi, nüfus tezkeresi ve üç kıt'a fotografla birlikte bildirilen gün ve saatte şubemiz encümen servisine gelmeleri. «830» «10779»

RADYO

Saat 18,0 Program ve memleket saat ayarı.
18,03 Müzik.
18,40 Müzik: İncesaz.
19,15 Müzik.
19,30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri.
19,45 Müzik.
20,15 Radyo gazetesi.
20,45 Müzik.
21 Müzik: Dinleyici istekleri.
21,30 konuşma.
21,45 Müzik: Radyo orkestrası.
22,30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri.
22,45 Müzik.
23,25 - 23,30 Yarınki program ve kapanış.

GENÇ Görünmek istiyenlere

50 yaşlarındaki kadınlar nasıl 35 yaşında görünebiliyorlar?

Meşhur bir cilt mütehassısı tarafından keşif, sağlam ve genç bir cildin unsurlarına müşabih olarak genç bir cildin vanların cilt hüceyrelerinden kendisinin itina ile istihsal ve (Biocel) tabir edilen yeni ve kıymetli cevher, cildin tazelenmesini temin eder. Tokalon suru olan pembe renkteki Tokalon kremi terkibinde mevcuttur. Her akşam kullanınız, uyuduğunuz her dakikanın esnasında cildiniz bu kıymetli cevheri massederek besler ve her sabah kalktığınızda cildinizin daha beyaz, daha taze olduğunu görecektiniz. Gündüzleri de beyaz (yağsız) Tokalon kremini kullanınız. Bu basit tedavi ve itina sayesinde bütün kadınlar 10-15 yaş gençleşebilir ve şayanı hayran bir cilt ve tene malik olabilirler.

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 22[illegible]

YAVUZ SULTAN SELİM Halifeler Diyarında

No. 52 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Hızır Reisin Cezair imareti

Yavuz, Hızır Reisin Cezair fethini, cuma namazında bizzat mihraba çıkarak ilân eyledi (H. 926).

Yavuz Sultan Selim, Hızır Reise valnız hediye göndermekle kalmadı. İstanbuldan iki bin yeniçeri de gönderdi. Bunlar muavene kuvvetleri olmakla beraber padişahın hassa askerleri idi.

Gerek Türk imparatorluğunun ve gerek Cezairin o zamanki hal ve mevkii nazarı dikkate alınırsa Hızır Reise verilen emaretin derecei ehemmiyeti takdir olunabilir.

Yani Yavuz Sultan Selim, Hızır Reise bayrak göndermekle onun Cezair üzerindeki emaretini kabul eylemişti.

Tunus ve Telmesan taraflarında vâkıa birer Arap hâkimlik davasile meydana çıkıp, hükûmet ederlerdiyse de kuvvetleri günden güne kaybolduğu gibi beri tarafta Hızır Reisin kuvvetli ve âdil idaresi sonra Türk imparatorluğundan yardım görmesi ve bununla beraber idaresi altında bulunan yerlerde bütün bütün müstakil ve hâkim bulunması dolayısile kuvveti saat besaat artmakta idi.

Binaenaleyh Hızır Reisin bu mevkii Arap reislerinin hasetlerini celbetmeğe başladı.

Arap reisleri İspanyollardan himaye gördükleri halde bir Türk korsanına bile galebe çalamamışlardı.

Arap hâkimlerinin, Hızır Reis üzerindeki hasetleri artmıştı. Tunus ve Telmesan hâkimleri Hızır Reis aleyhine ittifak ettiler.

Görülüyor ki bir Türk korsanı evvelce Tunus beyine iltica ye himaye görmüşken şimdi koca bir Tunus beyi onun mevkiine haset eder hale gelmiş, üste de ona karşı kovmak için çabalar olmuştu.

Türk çocuğunun ne derece azimkâr ve zeki olduğu Oruç Reis ile Hızır Reis ve arkadaşlarının harekâtından belli olur.

Türk kurucu ve yaradıcı bir kuvvettir. Hızır Reisin Cezairi İspanyollardan ve Araplardan fethederek emir oluşu buna en büyük delildir.

Tunus ve Telmesan emirlerinin Hızır Reis aleyhine ittifak etmeleri onu hiç de korkutmadı.

Hızır Reis kuvvetlerile mes'ut, Abdullah, Mehmet, İbni Kadı gibi Arap ümerasını amana düşürdü.

Ve bunlardan başka tekrar Telmesan üzerine yürüyerek bir kere daha bu kaleyi zapteylemiştir.

Telmesan hâkimi, her zaman müşkülât çıkarıyordu. Müslüman Türklere ve din uğrunda fedayican edenlere tâbi olacağına kâfirlere boyun eğiyordu.

Tunus hâkimi, durmadan Cezair halkını körüklüyordu. Cezair ahalisi bir aralık Hızır Reis aleyhine söylenir gibi oldular.

Bunun üzerine Hızır Reis:

— Beni istemiyorsanız giderim!

Diye bir istiğna yüzü gösterince halk pişman oldu, amana düştüler.

Bu suretle Tunus hâkiminin yaptığı propaganda, Hızır Reisin merdane sözlerile bir anda suya düştü.

Bu vak'adan sonra Hızır Reis Cezairi terkederek Mağrıp sahillerinden Çeçel namile maruf olan bir kaleye çekildi. Orada üç sene oturdu.

Bu zaman zarfında Şaban ve Aydın nam meşhur kaptanlar yanlarında daha on iki meşhur kaptanlar olduğu halde kırk parça gemi ile gönüllü olarak gelip, Hızır beyin elini öpmüş oldukları cihetle bunlarla beraber denize çıkarak Avrupa sahillerini vurmağa gitti ve epeyce bir vakit etrafı vurup, kırdıktan sonra avdet eyledi.

Bu dolaşmalar sırasında İbni Kadı ile dahi bir muharebesi vuku bularak bu muharebede Kadı mağlûp ve maktul düştü.

Tunus, Cezair taraflarındaki Arap şeyhleri isyan halinde idi. Araplar şeyhlerinden bıkmışlardı. Hızır Reise gelerek af talep ettiler ve aman dilediler. Bundan sonra Hızır Reis tekrar Cezaire gelerek emareti eline aldı.

Etrafta bulunanlar tahtı itaate alınıyordu. Fakat Telmesan hâkimi Abdullah Türk imparatorluğu namına vermekte olduğu senevî on iki bin altın maktu vergiyi altı senedenberi göndermekte kusur eylediği cihetle Hızır Reis tarafından gönderilen emre isyan ve reddile mukabele ettiğinden Hızır Reis, derhal üzerine tedip için asker gönderdi. Vuku bulan muharebede Telmesan hâkimi mağlûp oldu.

Hızır Reis sekiz bin deve ve daha bir çok mal alarak imparatorluğa vermediği senelik vergiye mahsup etti.

Telmesan hâkimi her defasında Türklerden dayak yediği halde fırsat buldukça yine isyan eder dururdu.

Cezair şehrinin önünde bir adacık vardı. Hızır Reis bu adayı da zaptetmeğe tevessül etti.

Bu hisar fevkalâde metin idi. Bundan başka şehre yakın olduğu için hâkim bir vaziyetteydi.

Her nasılsa bu hisarı İspanyollar elde ederek bir kat daha tahkim ve tarsin eylemişlerdi. Bu cihetten şehir ahalisi daima bu hisar yüzünden tahtı nezarette bulunuyormuş gibiydiler.

Hızır Reis Cezairi istilâ ettikten sonra buraya bir kat daha ehemmiyet veren İspanyollar ikidebirde tazyiklerini arttırıyorlardı.

İspanyollar adacığı dehşetli surette tahkim eylemişlerdi. Fakat Hızır Reis zamanı gelince kahir bir kuvvetle adaya hücum etti. Adacığı hem denizden ve hem de karaya asker çıkarmak suretile muhasara etti.

İspanyollar, mukavemet ediyorlardı. Türk dilâverleri bir hafta gece gündüz top ve tüfek ile kaleyi döğe döğe yıktılar.

(Devamı var)